

No. 55201*

**Poland
and
Russian Federation**

Agreement between the Republic of Poland and the Russian Federation on legal assistance and legal relations in civil and criminal matters. Warsaw, 16 September 1996

Entry into force: *18 January 2002 by the exchange of the instruments of ratification, in accordance with article 104*

Authentic texts: *Polish and Russian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Poland, 1 June 2018*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

**Pologne
et
Fédération de Russie**

Accord entre la République de Pologne et la Fédération de Russie relatif à l'assistance juridique et aux relations juridiques en matière civile et pénale. Varsovie, 16 septembre 1996

Entrée en vigueur : *18 janvier 2002 par l'échange des instruments de ratification, conformément à l'article 104*

Textes authentiques : *polonais et russe*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Pologne, 1er juin 2018*

**Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

U M O W A

**między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską
o pomocy prawnej i stosunkach prawnych
w sprawach cywilnych i karnych**

Rzeczpospolita Polska i Federacja Rosyjska

zwane dalej "Umawiającymi się Stronami",

kierując się pragnieniem dalszego rozwoju przyjaźnielskich stosunków między obydwoma Państwami, oraz dążąc do pogłębiania i doskonalenia wzajemnej współpracy w dziedzinie pomocy prawnej i stosunków prawnych,

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ PIERWSZA

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Ochrona prawna

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony korzystają na terytorium drugiej Umawiającej się Strony z takiej samej ochrony prawnej w sprawach osobistych i majątkowych, jaka przysługuje obywatelom tej Umawiającej się Strony.

2. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mają prawo swobodnego i nieskrępowanego zwracania się do organów drugiej Umawiającej się Strony, właściwych w sprawach cywilnych i karnych, występowania przed nimi, wytaczania powództw, składania wniosków, jak również dokonywania innych czynności procesowych na tych samych warunkach, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

3. Postanowienia niniejszej Umowy dotyczące obywateli Umawiających się Stron stosuje się odpowiednio do osób prawnych utworzonych zgodnie z prawem jednej z Umawiających się Stron.

4. Sprawami cywilnymi w rozumieniu niniejszej Umowy są również sprawy rodzinne i pracownicze.

Artykuł 2

Udzielanie pomocy prawnej

Organy wymiaru sprawiedliwości i inne organy Umawiających się Stron, właściwe w sprawach cywilnych i karnych udzielają sobie w tych sprawach wzajemnie pomocy prawnej. Organami wymiaru sprawiedliwości są sądy i prokuratury jak również notariat, jeżeli jest on właściwy w sprawach cywilnych zgodnie z prawem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma siedzibę.

Artykuł 3

Tryb porozumiewania się

1. W sprawach objętych niniejszą Umową organy wymiaru sprawiedliwości Umawiających się Stron porozumiewają się za pośrednictwem organów centralnych.

2. W rozumieniu niniejszej Umowy organami centralnymi są: ze strony Rzeczypospolitej Polskiej - Ministerstwo Sprawiedliwości, a ze strony Federacji Rosyjskiej - Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Generalna.

3. Inne organy Umawiających się Stron, właściwe w sprawach cywilnych i karnych zwracają się o udzielenie pomocy prawnej do swych organów wymiaru sprawiedliwości. Wnioski te przekazuje się za pośrednictwem organów centralnych.

4. Organy centralne mogą uzgodnić, że w niektórych sprawach organy wymiaru sprawiedliwości Umawiających się Stron porozumiewają się bezpośrednio.

Artykuł 4

Język we wzajemnym obrocie

1. Wnioski o udzielenie pomocy prawnej sporządza się w języku wzywającej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli według postanowień niniejszej Umowy wymagane jest dołączenie do przesyłanych pism i dokumentów tłumaczenia ich na język drugiej Umawiającej się Strony, tłumaczenia te powinny być odpowiednio uwierzytelnione.

Artykuł 5

Zakres pomocy prawnej

Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej przez dokonywanie poszczególnych czynności procesowych przewidzianych przez prawo wezwanej Umawiającej

się Strony, a w szczególności przez sporządzanie, przesyłanie i doręczanie dokumentów, dokonywanie przeszukań, odbieranie i wydawanie dowodów rzeczowych, opracowywanie opinii przez biegłych, przesłuchiwanie stron, świadków, biegłych, podejrzanych, oskarżonych i innych osób, przejmowanie ścigania karnego, wydawanie osób w celu ścigania karnego lub wykonania wyroku, przekazywanie skazanych w celu wykonania kary.

Artykuł 6

Treść i forma wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu wzywającego,
- 2) oznaczenie organu wezwanego,
- 3) oznaczenie sprawy, w której występuje się o udzielenie pomocy prawnej,
- 4) imiona i nazwiska stron, podejrzanych, oskarżonych lub skazanych, ich miejsca stałego lub czasowego pobytu, obywatelstwo, zawód, a w sprawach karnych, w miarę możliwości, również miejsce i datę urodzenia, imiona ich rodziców, a co do osób prawnych - ich nazwę i siedzibę,
- 5) imiona i nazwiska i adresy przedstawicieli osób wymienionych w punkcie 4,
- 6) treść wniosku i informacje niezbędne do jego wykonania, w tym również imiona, nazwiska, adresy świadków oraz datę i miejsce urodzenia, o ile są one znane,
- 7) w sprawach karnych - dodatkowo opis popełnionego czynu przestępnego i jego kwalifikację prawną.

2. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien być opatrzony podpisem i pieczęcią urzędową organu wzywającego.

3. Umawiające się Strony mogą do wniosków o udzielenie pomocy prawnej używać dwujęzycznych druków.

Artykuł 7

Wykonywanie wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej organ wezwany stosuje przepisy prawne swego państwa. Na wniosek organu wzywającego mogą być zastosowane przepisy procesowe wzywającej Umawiającej się Strony, jeżeli nie są one sprzeczne z prawem wezwanej Umawiającej się Strony.
2. Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy do wykonania wniosku, przekazuje wniosek organowi właściwemu, zawiadamiając o tym organ wzywający.
3. Na wniosek organu wzywającego organ wezwany zawiadamia we właściwym czasie organ wzywający i strony o terminie i miejscu wykonania wniosku.
4. Jeżeli dokładny adres osoby, której dotyczy wniosek jest nieznany, organ wezwany podejmie odpowiednie czynności zmierzające do jego ustalenia.
5. Po wykonaniu wniosku organ wezwany przesyła dokumenty organowi wzywającemu. Jeżeli wniosek nie może być wykonany, organ wezwany zwraca wniosek organowi wzywającemu, zawiadamiając o przyczynie jego niewykonania.

Artykuł 8

Wezwanie świadka lub biegłego

1. Jeżeli w postępowaniu przygotowawczym lub sądowym toczącym się na terytorium jednej Umawiającej się Strony, zajdzie potrzeba osobistego stawiennictwa świadka lub biegłego, przebywającego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, należy zwrócić się do właściwego organu wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony o doręczenie wezwania.
2. Wezwanie nie może zawierać zagrożenia zastosowania środków przymusu na wypadek niestawiennictwa.

3. Świadek lub biegły bez względu na posiadane obywatelstwo, który dobrowolnie stawił się na wezwanie przed właściwym organem wzywającej Umawiającej się Strony, nie może być na terytorium tej Strony pociągnięty do odpowiedzialności za przestępstwo lub wykroczenie, ani aresztowany, ani nie może odbywać kary z powodu jakiegokolwiek czynu popełnionego przed przekroczeniem jej granicy państwowej. Osoby takie nie mogą być także pociągnięte do odpowiedzialności za przestępstwo lub wykroczenie, ani aresztowane ani nie mogą odbywać kary w związku ze złożonym zeznaniem lub opinią biegłego lub w związku z czynem będącym przedmiotem postępowania.

4. Świadek lub biegły traci uprawnienie, o którym mowa w ustępie 3, jeżeli nie opuści terytorium wzywającej Umawiającej się Strony w terminie piętnastu dni od dnia zawiadomienia go o tym, że jego obecność nie jest już konieczna. Do tego terminu nie wlicza się czasu, w ciągu którego świadek lub biegły nie mógł opuścić terytorium wzywającej Umawiającej się Strony z przyczyn od niego niezależnych.

5. Świadek lub biegły, który stawił się na wezwanie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony ma prawo do zwrotu przez organ wzywający kosztów związanych z przejazdem i pobytem za granicą i utraconego zarobku, a biegły - ponadto prawo do wynagrodzenia za czynności biegłego. W wezwaniu zamieszcza się informację do jakiego rodzaju świadczeń mają prawo osoby wezwane; na ich wniosek wzywająca Umawiająca się Strona udzieli zaliczki na pokrycie kosztów.

Artykuł 9

Doręczenie dokumentów

Organ wezwany doręcza dokumenty w trybie obowiązującym w jego państwie, jeżeli doręczane dokumenty zostały sporządzone w języku Strony wezwanej albo jeżeli dołączono uwierzytelnione tłumaczenie na język tej Strony. Jeżeli dokumenty nie zostały sporządzone w języku Strony wezwanej albo nie dołączono tłumaczenia, doręcza się je adresatowi, jeżeli zgadza się dobrowolnie je przyjąć.

Artykuł 10

Potwierdzenie doręczenia dokumentów

Doręczenie dokumentów stwierdza się w potwierdzeniu doręczenia podpisanym przez osobę, której dokument doręczono, opatrzonym pieczęcią urzędową organu wezwanego oraz zawierającym datę doręczenia i podpis pracownika organu doręczającego dokument lub w innym dokumencie sporządzonym przez ten organ, w którym powinien być oznaczony sposób, miejsce i data doręczenia.

Artykuł 11

Koszty pomocy prawnej

1. Każda z Umawiających się Stron ponosi koszty powstałe na swym terytorium w związku z udzieleniem pomocy prawnej.
2. Organ wezwany zawiadamia organ wzywający o wysokości powstałych kosztów. Jeżeli organ wzywający pobierze należne koszty od osoby zobowiązanej do ich zwrotu, suma ta przypada tej Umawiającej się Stronie, która ją pobrała.

Artykuł 12

Udzielanie informacji

Organy centralne Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie na wniosek informacji o przepisach prawnych, które w ich państwach obowiązują lub obowiązywały, jak również o praktyce ich stosowania przez organy wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 13

Przekazywanie przedmiotów i sum pieniężnych

Jeżeli w wykonaniu niniejszej Umowy następuje przekazanie przedmiotów lub sum pieniężnych z terytorium jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony albo przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony, odbywa się to zgodnie z przepisami prawa tej Umawiającej się Strony, której organ dokonuje przekazania.

Artykuł 14

Ustalanie adresów i innych danych

1. Organy wymiaru sprawiedliwości Umawiających się Stron udzielają sobie na wniosek pomocy w ustalaniu adresów osób przebywających na ich terytorium w zakresie udzielania pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych.

2. Jeżeli do sądu jednej z Umawiających się Stron zostanie wniesiony pozew o alimenty przeciwko osobie przebywającej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, organ wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony udzieli na wniosek, w miarę możliwości, pomocy przy ustalaniu miejsca pracy i wysokości dochodów osoby pozwanej.

Artykuł 15

Uznawanie dokumentów

1. Dokumenty, które sporządził lub uwierzytelnił właściwy organ jednej z Umawiających się Stron, opatrzone pieczęcią urzędową i podpisem osoby uprawnionej, posiadają moc dowodową na terytorium drugiej Umawiającej się Strony bez potrzeby

legalizacji. Dotyczy to także odpisów i tłumaczeń dokumentów, które uwierzytelnił właściwy organ.

2. Dokumenty, które na terytorium jednej z Umawiających się Stron traktowane są jako dokumenty urzędowe, uważane są za takie również na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 16

Przesyłanie dokumentów stanu cywilnego i innych dokumentów

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do przesyłania sobie wzajemnie na wniosek, w drodze dyplomatycznej, bez tłumaczenia i bezpłatnie dokumentów dotyczących wykształcenia, stażu pracy i innych dokumentów, które dotyczą osobistych praw i interesów obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

2. Urzędy stanu cywilnego jednej Umawiającej się Strony przesyłają na wniosek organów drugiej Umawiającej się Strony odpisy aktów stanu cywilnego, bez tłumaczenia i bezpłatnie.

Artykuł 17

Odmowa udzielenia pomocy prawnej

Pomocy prawnej można odmówić, jeżeli jej udzielenie może zagrozić suwerenności, bezpieczeństwu, porządkowi publicznemu lub innym ważnym interesom albo pozostawałoby w sprzeczności z podstawowymi zasadami prawa lub międzynarodowymi zobowiązaniami wezwanej Umawiającej się Strony.

CZĘŚĆ DRUGA

Sprawy cywilne

Artykuł 18

Postanowienia ogólne

Jeżeli zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy do podjęcia czynności właściwe są organy wymiaru sprawiedliwości obu Umawiających się Stron, a wniosek o wszczęcie postępowania wniesiony został do organu jednej z nich, wyłączona jest właściwość organu wymiaru sprawiedliwości drugiej Umawiającej się Strony.

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Sprawy z zakresu prawa osobowego

Artykuł 19

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

1. Zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych osoby prawnej ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, zgodnie z którym osoba ta została utworzona.

Ubezważnowolnienie całkowite i częściowe

Artykuł 20

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, do ubezważnowolnienia całkowitego i częściowego właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być ubezważnowolniona. Sąd ten stosuje prawo swego państwa.

Artykuł 21

1. Jeżeli sąd jednej Umawiającej się Strony stwierdzi, że zachodzą przesłanki do ubezważnowolnienia całkowitego lub częściowego osoby zamieszkałej na jej terytorium i posiadającej obywatelstwo drugiej Umawiającej się Strony, zawiadamia o tym właściwy sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba.

2. W wypadkach nie cierpiących zwłoki sąd określony w ustępie 1 może podjąć czynności potrzebne dla ochrony tej osoby lub jej majątku. Informacje o tych czynnościach przesyła się właściwemu sądowi tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba.

3. Jeżeli sąd drugiej Umawiającej się Strony zawiadomiony zgodnie z ustępem 1 oznajmi, że pozostawia dalsze czynności sądowi miejsca zamieszkania tej osoby, albo nie wypowie się w terminie trzech miesięcy, sąd miejsca zamieszkania tej osoby może przeprowadzić postępowanie o ubezważnowolnienie całkowite lub częściowe według prawa swego państwa, o ile taką samą przyczynę ubezważnowolnienia całkowitego lub częściowego przewiduje również prawo tej Umawiającej się Strony, której dana osoba jest obywatelem. Orzeczenie o ubezważnowolnieniu całkowitym lub częściowym przesyła się właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 22

Postanowienia artykułów 20 i 21 stosuje się odpowiednio do uchylenia ubezważnowolnienia całkowitego i częściowego.

Artykuł 23

Uznanie osoby za zaginioną i zmarłą

1. Do uznania osoby za zaginioną lub zmarłą i do stwierdzenia zgonu właściwe są prawo i sądy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem była ta osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

2. Sąd jednej Umawiającej się Strony może zgodnie z prawem swego państwa uznać obywatela drugiej Umawiającej się Strony za zaginionego lub zmarłego i stwierdzić jego zgon:

1) na wniosek osoby, zamierzającej zrealizować swoje uprawnienia wynikające z dziedziczenia lub stosunków majątkowych między małżonkami co do majątku nieruchomości osoby zaginionej lub zmarłej, znajdującego się na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd ma wydać orzeczenie;

2) na wniosek małżonka osoby zaginionej lub zmarłej, zamieszkującego w czasie złożenia wniosku na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd ma wydać orzeczenie.

3. Orzeczenie wydane na podstawie ustępu 2 wywiera skutki prawne wyłącznie na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd wydał orzeczenie.

ROZDZIAŁ DRUGI

Sprawy z zakresu prawa rodzinnego

Artykuł 24

Zawarcie małżeństwa

1. Przesłanki zawarcia małżeństwa ocenia się dla każdej z osób, zawierających małżeństwo, według prawa tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba. W zakresie przeszkód do zawarcia małżeństwa stosuje się ponadto prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium jest ono zawierane.

2. Formę zawarcia małżeństwa określa prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżeństwo jest zawierane.

Artykuł 25

Stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami

1. Stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżonkowie mają miejsce zamieszkania.

2. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to dla stosunków osobistych i majątkowych między nimi właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie. Jeżeli jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a drugi - obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, przed której sądem toczy się postępowanie.

3. W sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych między małżonkami w wypadku przewidzianym w ustępie 1 właściwe są sądy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżonkowie mają miejsce zamieszkania. Jeżeli małżonkowie są obywatelami drugiej Umawiającej się Strony właściwe są również sądy tej Umawiającej się Strony. W wypadku przewidzianym w ustępie 2 właściwe są sądy tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie. Jeżeli jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a drugi - obywatelem drugiej Umawiającej się Strony właściwe są sądy obu Umawiających się Stron.

Artykuł 26

Rozwód

1. W sprawach o rozwód właściwe są prawo i organy tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w chwili zgłoszenia wniosku. Jeżeli małżonkowie mają miejsce

zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, właściwe są również organy tej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli w chwili zgłoszenia wniosku jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś - obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, rozwód podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają oni miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, przed której organem toczy się postępowanie.

3. W sprawach o rozwód w wypadku przewidzianym w ustępie 2, właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżonkowie mają miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi - na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, właściwe są organy obu Umawiających się Stron.

4. Sąd właściwy do orzekania w sprawie o rozwód jest również właściwy do orzekania o władzy rodzicielskiej i alimentach na rzecz małoletnich dzieci.

Artykuł 27

Ustalenie istnienia małżeństwa oraz uznanie małżeństwa za nieważne

W sprawach o ustalenie istnienia małżeństwa oraz unieważnienie małżeństwa stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, któremu podlegało zawarcie małżeństwa. Właściwość sądów określa się zgodnie z artykułem 26.

Artykuł 28

Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi

1. Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi, podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają oni miejsce zamieszkania.

2. Jeżeli którykolwiek z rodziców lub dzieci ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to stosunki prawne między nimi podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko.

3. W sprawach dotyczących stosunków między rodzicami i dziećmi właściwe są organy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko, jak również organy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium dziecko ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 29

Inne sprawy alimentacyjne

1. W innych sprawach alimentacyjnych właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o alimenty.

2. W sprawach, o których mowa w ustępie 1, właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o alimenty.

Artykuł 30

Przysposobienie

1. Do przysposobienia stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiający w czasie zgłoszenia wniosku. Jeżeli przysposabiający jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony.

2. Do przysposobienia stosuje się także prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiany w odniesieniu do jego zgody, zgody jego przedstawiciela ustawowego, zezwolenia właściwego organu państwowego oraz ograniczeń przysposobienia z powodu zmiany miejsca zamieszkania przysposabianego na miejsce zamieszkania w innym państwie.

3. Jeżeli dziecko przysposabiają małżonkowie, z których jeden jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, muszą być spełnione wymagania przewidziane przez prawo obu Umawiających się Stron. Jeżeli jednak małżonkowie mają miejsce zamieszkania na terytorium jednej z Umawiających się Stron stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony.

4. Postanowienia ustępów 1 - 3 stosuje się odpowiednio do zmiany, rozwiązania i unieważnienia przysposobienia.

5. W sprawach o przysposobienie, zmianę, rozwiązanie i unieważnienie przysposobienia właściwy jest organ Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposobiany w czasie zgłoszenia wniosku. Jeżeli przysposobiany jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, gdzie ma miejsce zamieszkania także przysposabiający, właściwy jest również organ tej Umawiającej się Strony.

Opieka i kuratela

Artykuł 31

1. W sprawach opieki i kurateli właściwe jest, jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba potrzebująca opiekuna lub kurateli.

2. Stosunki prawne między opiekunem lub kuratorem, a osobą pozostającą pod opieką lub kuratelą, podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której organ ustanowił opiekę lub kuratelę.

3. Obowiązek przyjęcia opieki lub kurateli podlega prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba wskazana jako opiekun lub kurator.

4. Dla obywatela jednej Umawiającej się Strony może być ustanowiony opiekun lub kurator, będący obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli zamieszkuje on na terytorium tej Umawiającej się Strony, na której terytorium opieka lub kuratela ma być sprawowana i jeżeli jego ustanowienie najbardziej odpowiada interesom osoby, podlegającej opiece lub kurateli.

5. W sprawach ustanowienia opieki i kurateli właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba potrzebująca opieki lub kurateli.

Artykuł 32

1. Jeżeli dla ochrony interesów obywatela jednej Umawiającej się Strony, którego miejsce zamieszkania lub pobytu, albo którego majątek znajduje się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zachodzi potrzeba podjęcia środków w zakresie opieki lub kurateli, organ tej Umawiającej się Strony zawiadomi o tym, niezwłocznie organ właściwy wymieniony w art. 31 ust. 5.

2. W wypadkach nie cierpiących zwłoki organ drugiej Umawiającej się Strony podejmie odpowiednie tymczasowe czynności według własnego prawa i niezwłocznie zawiadomi o tym organ właściwy wymieniony w artykule 31 ustęp 5. Czynności te pozostają w mocy do czasu podjęcia przez ten organ innego orzeczenia.

Artykuł 33

1. Organ właściwy w myśl artykułu 31 ustęp 5 może przekazać opiekę lub kuratelę organowi drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli osoba pozostająca pod opieką lub kuratelą ma miejsce zamieszkania lub pobytu albo majątek na terytorium tej Umawiającej się Strony. Przekazanie stanie się skuteczne, jeżeli organ wezwany przejmie sprawowanie opieki lub kurateli i zawiadomi o tym organ wzywający.

2. Organ, który stosownie do ustępu 1 przejął opiekę lub kuratelę, sprawuje ją zgodnie z prawem obowiązującym w jego państwie.

ROZDZIAŁ TRZECI

Sprawy majątkowe

Artykuł 34

Forma czynności prawnej

1. Forma czynności prawnej podlega prawu tej Umawiającej się Strony, które właściwe jest dla samej czynności. Wystarczy jednak zachowanie prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce dokonanie czynności.

2. Forma czynności prawnej odnoszącej się do nieruchomości podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nieruchomość jest położona.

Artykuł 35

Mienie nieruchome

Do stosunków prawnych dotyczących mienia nieruchomego właściwe są prawo i organy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie nieruchome jest położone.

Artykuł 36

Zobowiązania ze stosunków umownych

1. Zobowiązania ze stosunków umownych podlegają prawu tego państwa, które zostanie wybrane przez strony. Jeżeli strony nie dokonały wyboru prawa stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania, siedzibę lub gdzie została utworzona strona, która spełnia świadczenie mające podstawowe znaczenie z uwagi na

treść zobowiązania. Do umowy o utworzeniu przedsiębiorstwa stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium przedsiębiorstwo to ma być utworzone.

2. W sprawach wymienionych w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę pozwany. Właściwy jest również sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się przedmiot sporu albo majątek pozwanego.

Właściwość tę strony stosunku zobowiązaniowego mogą zmienić w drodze umowy.

Artykuł 37

Zobowiązania powstające wskutek czynów niedozwolonych

(wskutek wyrządzenia szkody)

1. Zobowiązania powstające wskutek czynów niedozwolonych (wskutek wyrządzenia szkody) podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nastąpiło zdarzenie będące podstawą roszczenia o naprawienie szkody. Jednakże gdy powód i pozwany są obywatelami jednej Umawiającej się Strony, stosuje się prawo tej Strony.

2. W sprawach wymienionych w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nastąpiło zdarzenie będące podstawą roszczenia o naprawienie szkody, lub na której terytorium pozwany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Właściwy jest również sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się majątek pozwanego.

ROZDZIAŁ CZWARTY

Sprawy spadkowe

Artykuł 38

Zasada równości

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mogą nabywać na terytorium drugiej Umawiającej się Strony majątek i inne prawa w drodze dziedziczenia z mocy ustawy lub testamentu na tych samych warunkach i w tym samym zakresie, jak obywatele tej Strony.

2. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mogą dokonywać rozporządzeń na wypadek śmierci w stosunku do mienia znajdującego się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 39

Prawo właściwe

1. Stosunki prawne w zakresie dziedziczenia mienia ruchomego podlegają prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Stosunki prawne w zakresie dziedziczenia mienia nieruchomego podlegają prawu Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie to jest położone.

3. Ustalenie, czy rzecz wchodząca w skład spadku jest ruchomością czy nieruchomością podlega prawu Umawiającej się Strony, na której terytorium rzecz ta znajduje się.

Artykuł 40

Przejęcie spadku na rzecz państwa

Jeżeli według prawa Umawiającej się Strony, określonego w artykule 39 spadkobiercą jest państwo, to mienie ruchome przypada Umawiającej się Stronie, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci, a mienie nieruchomości przypada Umawiającej się Stronie, na której terytorium jest położone.

Artykuł 41

Testament

1. Zdolność do sporządzenia lub odwołania testamentu jak również skutki prawne wad oświadczenia woli, podlegają prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili sporządzenia lub odwołania testamentu.

2. Forma sporządzenia lub odwołania testamentu podlega prawu Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili sporządzenia lub odwołania testamentu. Wystarczy jednak zachowanie prawa Umawiającej się Strony, na której terytorium testament został sporządzony lub odwołany.

Artykuł 42

Właściwość organów w sprawach spadkowych

1. W sprawach spadkowych dotyczących mienia ruchomego właściwe są organy Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. W sprawach spadkowych dotyczących mienia nieruchomości właściwe są organy Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie to jest położone.

3. Jeżeli całe mienie ruchome pozostałe po śmierci obywatela jednej Umawiającej się Strony znajduje się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to na wniosek spadkobiercy postępowanie przeprowadzi organ tej Umawiającej się Strony, jeżeli wyrażą na to zgodę wszyscy znani spadkobiercy.

Artykuł 43

Otwarcie (ogłoszenie) testamentu

Testament otwiera (ogłasza) organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium znajduje się testament. Odpis testamentu oraz odpis protokołu otwarcia (ogłoszenia) przesyła się organowi właściwemu do przeprowadzenia postępowania spadkowego.

ROZDZIAŁ PIĄTY

Sprawy z zakresu prawa pracy

Artykuł 44

1. Strony umowy o pracę mogą poddać stosunek pracy wybranemu przez siebie prawu.
2. Jeżeli nie dokonano wyboru prawa, zawarcie, zmiana i rozwiązanie (wygaśnięcie) umowy o pracę oraz roszczenia z niej wynikające podlegają prawu Umawiającej się Strony, na której terytorium praca jest, była lub miała być wykonywana. Jeżeli pracownik wykonuje pracę na terytorium jednej Umawiającej się Strony na podstawie umowy o pracę łączącej go z zakładem pracy, który ma siedzibę na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zawarcie, zmiana i rozwiązanie (wygaśnięcie) umowy o pracę oraz roszczenia z niej wynikające podlegają prawu tej Umawiającej się Strony.

3. W sprawach, o których mowa w ustępie 2. właściwe są sądy Umawiającej się Strony, na której terytorium praca jest, była lub miała być wykonywana. Właściwe są również sądy Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę pozwany, jak również - na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się przedmiot sporu albo majątek pozwanego.

Właściwość tą Strony umowy o pracę mogą zmienić w drodze umowy.

ROZDZIAŁ SZÓSTY

Postanowienia o kosztach i ułatwieniach procesowych

Artykuł 45

Zwolnienie od złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania

Obywatelom jednej z Umawiających się Stron, którzy występują przed organami drugiej Umawiającej się Strony, nie można nakazać złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania tylko z tego powodu, że są cudzoziemcami lub że nie mają miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium tej Umawiającej się Strony, przed której organem występują.

Zwolnienie od kosztów sądowych

Artykuł 46

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony korzystają na terytorium drugiej Umawiającej się Strony ze zwolnienia od kosztów sądowych oraz z prawa bezpłatnego zastępstwa procesowego na tych samych warunkach i w takim samym zakresie co obywatele tej Umawiającej się Strony.

2. Ułatwienia, o których mowa w ustępie 1, dotyczą wszystkich czynności postępowania w danej sprawie, włącznie z czynnościami egzekucyjnymi.

3. Zwolnienie od kosztów udzielone w określonej sprawie przez sąd jednej Umawiającej się Strony rozciąga się również na koszty powstałe w razie dokonywania czynności postępowania w tej samej sprawie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 47

1. Dla uzyskania zwolnienia od kosztów lub przyznania bezpłatnego zastępstwa procesowego należy złożyć zaświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej wnioskodawcy. Zaświadczenie takie wydaje właściwy organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub pobytu wnioskodawca.

2. Jeśli wnioskodawca nie zamieszkuje, ani nie przebywa na terytorium jednej z Umawiających się Stron, zaświadczenie może wydać przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest wnioskodawca.

3. Sąd orzekający o zwolnieniu od kosztów, może żądać od organu, który wydał zaświadczenie, dodatkowych wyjaśnień lub uzupełnienia danych.

4. Jeżeli prawo jednej z Umawiających się Stron nie nakłada obowiązku złożenia zaświadczenia, o którym mowa w ustępie 1, wnioskodawca powinien wskazać w oświadczeniu swój stan rodzinny i majątkowy.

Artykuł 48

1. Obywatel jednej Umawiającej się Strony zamierzający ubiegać się o zwolnienie od kosztów lub bezpłatne zastępstwo procesowe przed sądem drugiej Umawiającej się Strony, może zgłosić taki wniosek pisemnie lub ustnie do protokołu w sądzie właściwym według swego miejsca zamieszkania lub pobytu. Sąd ten przesyła właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony wniosek wraz z zaświadczeniem określonym w artykule 47.

2. Wniosek wymieniony w ustępie 1 może być zgłoszony jednocześnie z pozwem lub wnioskiem wszczynającym postępowanie.

Artykuł 49

Sąd jednej Umawiającej się Strony, zobowiązując stronę zamieszkałą lub przebywającą na terytorium drugiej Umawiającej się Strony do uiszczenia kosztów sądowych lub do uzupełnienia braków pozwu lub wniosku, wyznacza równocześnie termin nie krótszy niż jeden miesiąc. Bieg terminu rozpoczyna się od daty doręczenia odpowiedniego wezwania.

Artykuł 50

Terminy

1. Jeżeli sąd jednej Umawiającej się Strony wyznaczy stronie zamieszkałej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony termin do dokonania czynności procesowej, to o zachowaniu terminu rozstrzyga data stempla urzędu pocztowego Umawiającej się Strony, z której terytorium zostało wysłane wymagane pismo.

2. W wypadku przekazania w określonym terminie żądanych przez sąd opłat i zaliczek na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, o zachowaniu wyznaczonego terminu rozstrzyga data wpłacenia ich do banku Umawiającej się Strony, na której terytorium zamieszkuje strona.

3. Do skutków uchybienia terminu sąd rozpoznający sprawę stosuje prawo swego państwa.

ROZDZIAŁ SIÓDMY

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń

Artykuł 51

Uznawanie orzeczeń w sprawach o charakterze niemajątkowym

1. Prawomocne orzeczenia w sprawach cywilnych o charakterze niemajątkowym, wydane przez sądy jednej Umawiającej się Strony podlegają uznaniu na terytorium drugiej

Umawiającej się Strony bez przeprowadzania specjalnego postępowania o uznanie, jeżeli sądy drugiej Umawiającej się Strony nie wydały wcześniej prawomocnego orzeczenia w tej samej sprawie, ani też nie były wyłącznie właściwe na podstawie niniejszej Umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w Umowie - na podstawie prawa wewnętrznego tej Umawiającej się Strony.

2. Prawomocne orzeczenia w sprawach rodzinnych o charakterze niemajątkowym wydane przez organy inne niż sądy jednej Umawiającej się Strony podlegają uznaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony na zasadach określonych w artykułach 53 - 55. Takie orzeczenia mogą być jednak uznane bez przeprowadzania specjalnego postępowania o uznanie, jeżeli jest to dopuszczalne według prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma nastąpić uznanie.

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń

Artykuł 52

1. Na warunkach przewidzianych niniejszą Umową Umawiające się Strony uznają i wykonują na swym terytorium następujące orzeczenia wydane na terytorium drugiej Umawiającej się Strony:

- 1) orzeczenia sądów w sprawach cywilnych,
- 2) wyroki sądów w sprawach karnych, w części dotyczącej naprawienia szkody spowodowanej przestępstwem.

2. Za orzeczenia sądowe w rozumieniu ustępu 1 uważa się ugody zawarte (zatwierdzone) przed sądami w sprawach cywilnych o charakterze majątkowym i akty notarialne, które mają moc tytułu egzekucyjnego według prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium zostały sporządzone, jak również ostateczne orzeczenia sądów gospodarczych, jeżeli są prawomocne i wykonalne.

Artykuł 53

Orzeczenia wymienione w artykule 52, podlegają uznaniu i wykonaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli:

- 1) według prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane jest ono prawomocne i wykonalne, a w sprawach o alimenty również orzeczenie nieprawomocne o ile jest wykonalne;
- 2) na podstawie niniejszej Umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w Umowie - na podstawie prawa Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane, sprawa nie należy do wyłącznej właściwości organów tej Umawiającej się Strony;
- 3) strona nie została pozbawiona możliwości obrony swych praw, a w razie posiadania ograniczonej zdolności procesowej - należytego przedstawicielstwa, a w szczególności strona, która nie uczestniczyła w postępowaniu otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie;
- 4) ta sama sprawa między tymi samymi stronami nie została już prawomocnie osądzona przez sąd Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane i jeżeli między tymi samymi stronami nie zostało wcześniej wszczęte postępowanie przed sądem Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane;
- 5) orzeczenie sądu państwa trzeciego w tej samej sprawie między tymi samymi stronami nie było już uznane i wykonane na terytorium Umawiającej się Strony, gdzie orzeczenie ma być uznane i wykonane;
- 6) przy wydaniu orzeczenia w sprawie, w której należało zastosować prawo drugiej Umawiającej się Strony, prawo to zostało zastosowane, chyba że zastosowane w sprawie prawo Umawiającej się Strony, której organ orzekał nie różni się w sposób istotny od prawa drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 54

1. Wniosek o uznanie i wykonanie orzeczenia może być złożony bezpośrednio we właściwym sądzie tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane, lub też za pośrednictwem sądu, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) orzeczenie lub jego uwierzytelniony odpis wraz ze stwierdzeniem, że orzeczenie jest prawomocne i wykonalne, a w sprawach o alimenty, jeżeli orzeczenie jest nieprawomocne - stwierdzenie, że jest ono wykonalne, jeżeli nie wynika to z samego orzeczenia;
- 2) dokument stwierdzający, że strona, przeciwko której wydane zostało orzeczenie i która nie uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane; natomiast w wypadku ograniczonej zdolności procesowej strony - dokument stwierdzający, że strona ta była należycie reprezentowana;
- 3) uwierzytelnione tłumaczenie wniosku oraz dokumentów wymienionych w punktach 1 i 2 na język tej Umawiającej się Strony, na terytorium której orzeczenie ma być uznane i wykonane.

Artykuł 55

Tryb uznawania i wykonywania orzeczeń

1. Do uznania i wykonania orzeczenia właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane.

2. W postępowaniu o uznanie i wykonanie orzeczenia sąd ogranicza się do ustalenia spełnienia warunków przewidzianych w artykułach 53 i 54.

3. Do uznania i wykonania orzeczenia stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane; dotyczy to także formy wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia. Do wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia uczestnikom postępowania.

4. Jeżeli na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd wydał orzeczenie, egzekucja została zawieszona to na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zawiesza się postępowanie w sprawie o uznanie i wykonanie orzeczenia. a jeżeli toczy się już postępowanie egzekucyjne - zawiesza się to postępowanie .

5. Orzekając w sprawie o uznanie i wykonanie orzeczenia sąd może żądać od stron wyjaśnień. Sąd ten może również żądać dodatkowych wyjaśnień od sądu, który wydał orzeczenie.

Wykonywanie orzeczeń o kosztach

Artykuł 56

1. Jeżeli strona, która na podstawie artykułu 45 nie złożyła kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania, zostanie prawomocnym orzeczeniem sądu jednej Umawiającej się Strony zobowiązana do zapłaty tych kosztów, właściwy sąd drugiej Umawiającej się Strony, orzeknie bezpłatnie na wniosek strony uprawnionej o przymusowej wykonalności orzeczenia o kosztach.

2. Kosztami postępowania są również koszty poświadczenia prawomocności i wykonalności orzeczenia oraz koszty tłumaczenia wniosku i wymaganych dokumentów.

Artykuł 57

1. Sąd, który rozstrzyga o wykonaniu orzeczenia o kosztach, ogranicza się do ustalenia, czy orzeczenie to jest prawomocne i wykonalne.

2. Do wniosku o wykonanie orzeczenia dołącza się orzeczenie lub uwierzytelniony odpis części orzeczenia, ustalającego wysokość kosztów ze stwierdzeniem, że orzeczenie to jest prawomocne i wykonalne oraz uwierzytelnione tłumaczenie wniosku i tych dokumentów.

3. Sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium koszty postępowania zostały wyłożone zaliczkowo przez państwo, może zwrócić się do właściwego sądu drugiej Umawiającej się Strony o ściągnięcie tych kosztów. Sąd ten ściągnie te koszty zgodnie ze swym

prawem bez pobierania opłat i przekazuje uzyskane kwoty przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

CZĘŚĆ TRZECIA

Sprawy karne

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Przejęcie ścigania karnego

Artykuł 58

Obowiązek ścigania karnego

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na wniosek drugiej Umawiającej się Strony do ścigania karnego zgodnie ze swoim prawem swych obywateli oraz innych osób mających miejsce stałego pobytu na jej terytorium, podejrzanych o popełnienie przestępstwa na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

2. Umawiające się Strony mogą składać wnioski o przejęcie ścigania również w związku z takimi naruszeniami prawa, które według prawa wzywającej Umawiającej się Strony uważane są za przestępstwo, a według prawa wezwanej Umawiającej się Strony - tylko za wykroczenia.

3. Jeżeli z czynu, którego dotyczy przejęte ściganie karne, wynikają roszczenia odszkodowawcze i złożone zostały odpowiednie wnioski o odszkodowanie, włącza się je do przejętego postępowania.

4. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na wniosek drugiej Umawiającej się Strony do przejęcia i rozpatrzenia sprawy, zgodnie ze swoim prawem, swych obywateli oraz innych osób mających miejsce stałego pobytu na jej terytorium, którzy nie osiągnęli wieku

warunkującego odpowiedzialność karną, podejrzanych o popełnienie na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony czynów zabronionych pod groźbą kary.

Artykuł 59

Wniosek o przejęcie ścigania karnego

1. Wniosek o przejęcie ścigania karnego powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie organu wzywającego,
 - 2) imię i nazwisko osoby podejrzanej, jej obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu oraz inne możliwie dokładne dane osobowe,
 - 3) opis i kwalifikację prawną czynu, w związku z którym zostaje złożony wniosek o przejęcie ścigania karnego, ze wskazaniem skutków jego popełnienia oraz wyrządzonej szkody.
2. Ponadto do wniosku dołącza się:
 - 1) tekst przepisów karnych, a w miarę potrzeby - i innych przepisów Strony wzywającej istotnych dla ścigania karnego,
 - 2) akta sprawy lub ich uwierzytelnione odpisy oraz dowody,
 - 3) wnioski o odszkodowanie oraz w miarę możliwości informacje dotyczące wysokości szkody,
 - 4) wnioski osób pokrzywdzonych o ściganie, jeżeli prawo Strony wezwanej tego wymaga.

Artykuł 60

Przekazanie osób podejrzanych

1. Jeżeli w chwili złożenia wniosku o przejęcie ścigania karnego osoba podejrzana jest tymczasowo aresztowana na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony, należy spowodować jej przekazanie wezwanej Umawiającej się Stronie.

2. Jeżeli w chwili złożenia wniosku o przejęcie ścigania karnego osoba podejrzana przebywa na wolności na terytorium wzywającej się Strony, Strona ta, w razie potrzeby, podejmie zgodnie ze swoim prawem działanie w celu jego powrotu na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony.

Artykuł 61

Zawiadomienie o wynikach ścigania karnego

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi wzywającą Umawiającą się Stronę o orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Na wniosek wzywającej Umawiającej się Strony przesyła się odpis tego orzeczenia.

Artykuł 62

Następstwa przejęcia ścigania karnego

Po przejęciu ścigania karnego właściwe organy wzywającej Umawiającej się Strony nie mogą prowadzić postępowania przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn, chyba że we wniosku o przejęcie ścigania karnego Strona wzywająca zastrzegła, iż może ponownie podjąć postępowanie w razie zawiadomienia przez Stronę wezwaną o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania.

ROZDZIAŁ DRUGI

Wydanie w celu ścigania karnego wykonania wyroku

Wydanie osób

Artykuł 63

1. Umawiające się Strony wydają sobie wzajemnie na wniosek, stosownie do postanowień niniejszej Umowy, osoby znajdujące się na ich terytorium, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania wyroku.

2. Wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego następuje z powodu takich czynów, które według prawa obu Umawiających się Stron są przestępstwami zagrożonymi karą pozbawienia wolności na czas powyżej jednego roku lub karą surowszą.

3. Wydanie w celu wykonania wyroku następuje z powodu takich czynów, które są przestępstwami według prawa obu Umawiających się Stron, i jeżeli osoba której wydania się żąda, została skazana na karę co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności lub na karę surowszą.

Artykuł 64

1. Wydanie nie następuje, jeżeli:

- 1) osoba, której wydania zażądano, jest obywatelem wezwanej Umawiającej się Strony,
- 2) zgodnie z prawem wezwanej Umawiającej się Strony postępowanie karne nie może być wszczęte lub wyrok nie może być wykonany z powodu przedawnienia lub innych ustawowych przyczyn,
- 3) na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania zażądano, o ten sam czyn przestępny został wydany prawomocny wyrok lub postanowienie o umorzeniu postępowania,

- 4) postępowanie karne wszczyna się z oskarżenia prywatnego,
 - 5) wydanie jest niedopuszczalne według prawa wezwanej Umawiającej się Strony,
2. Wydania można odmówić, jeżeli:
- 1) przestępstwo zostało popełnione na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony,
 - 2) na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania zażądano o ten sam czyn przestępny toczy się postępowanie karne.
3. Jeżeli wydanie nie następuje wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi o tym wzywającą Umawiającą się Stronę, podając podstawy odmowy wydania.

Artykuł 65

Wniosek o wydanie

1. Wniosek o wydanie powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie organu wzywającego,
 - 2) imię i nazwisko osoby, wobec której skierowano wniosek o wydanie, dane o jej obywatelstwie, miejscu zamieszkania lub pobytu, inne dane osobowe, a także w miarę możliwości rysopis tej osoby, jej fotografię i odciski palców,
 - 3) opis popełnionego przestępstwa i kwalifikację prawną czynu,
 - 4) dane o rozmiarze wyrządzonej szkody materialnej.
2. Do wniosku o wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego dołącza się uwierzytelniony odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu z opisem czynu przestępnego oraz tekst przepisów prawnych dotyczących czynu popełnionego przez osobę, której wydania się żąda.
3. Do wniosku o wydanie w celu wykonania wyroku dołącza się uwierzytelniony odpis prawomocnego wyroku oraz tekst przepisów karnych, które były podstawą skazania. Jeżeli skazany rozpoczął odbywanie kary, należy podać jaką część kary odbył.

Artykuł 66

Dodatkowe informacje do wniosku o wydanie

Jeżeli otrzymane informacje nie są wystarczające do rozstrzygnięcia wniosku o wydanie, wezwana Umawiająca się Strona może żądać dodatkowych informacji i zakreślić do ich przedstawienia termin do jednego miesiąca. Termin ten może być przedłużony z ważnych przyczyn.

Aresztowanie w celu wydania

Artykuł 67

Po otrzymaniu wniosku o wydanie wezwana Umawiająca się Strona podejmie niezwłocznie środki zgodnie ze swoim prawem celem aresztowania osoby, której wydania się żąda z wyjątkiem wypadków gdy zgodnie z niniejszą Umową wydanie nie może nastąpić.

Artykuł 68

1. W wypadkach niecierpiących zwłoki aresztowanie osoby której wydania się żąda może nastąpić także przed otrzymaniem wniosku o wydanie, jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona wyraźnie o to wystąpi, powołując się na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu lub na prawomocny wyrok stanowiący podstawę wniosku o wydanie. O aresztowanie wystąpić można drogą pocztową, telegramem, telefaksem lub przy pomocy innych środków.

2. Właściwe organy wymiaru sprawiedliwości każdej z Umawiających się Stron mogą postanowić o tymczasowym aresztowaniu osoby przebywającej na jej terytorium, również bez wystąpienia przewidzianego w ustępie 1, jeżeli istnieją dostateczne dane wskazujące na to, że popełniła ona na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przestępstwo uzasadniające wydanie.

3. O aresztowaniach dokonanych stosownie do ustępów 1 i 2 należy niezwłocznie zawiadomić drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 69

Zwolnienie osoby aresztowanej

1. Umawiająca się Strona do której zwrócono się z wnioskiem o wydanie może zwolnić osobę aresztowaną stosownie do artykułu 67, jeżeli w terminie określonym w artykule 66 nie otrzymano dodatkowych informacji o które ta Strona wystąpiła.

2. Osobę aresztowaną stosownie do artykułu 68 ustęp 1 i 2 zwalnia się jeżeli wniosek o jej wydanie nie wpłynie w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym druga Umawiająca się Strona została powiadomiona o tymczasowym aresztowaniu.

Artykuł 70

Odroczenie wydania

Jeżeli osoba, której wydania się żąda, została pociągnięta do odpowiedzialności karnej lub skazana na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony za popełnienie innego przestępstwa, jej wydanie może ulec odroczeniu do zakończenia postępowania karnego lub odbycia całej kary albo zwolnienia tej osoby przed ukończeniem odbywania kary.

Artykuł 71

Wydanie czasowe

1. Jeżeli odroczenie wydania, o którym mowa w artykule 70 mogłoby spowodować przedawnienie ścigania karnego lub poważnie utrudniałoby postępowanie karne osoba, której wydania się żąda może być na uzasadniony wniosek wydana czasowo.

2. Osoba wydana czasowo zostanie przekazana z powrotem niezwłocznie po zakończeniu czynności procesowych, dla których przeprowadzenia została wydana, nie później jednak niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wydania czasowego. W uzasadnionych wypadkach termin ten może być przedłużony przez wezwaną Umawiającą się Stronę.

Artykuł 72

Zbieg wniosków o wydanie

Jeżeli wydania tej samej osoby domaga się kilka państw, wezwana Umawiająca się Strona rozstrzygnie któremu z państw osobę tę wyda. Przy podejmowaniu takiej decyzji bierze się pod uwagę wszystkie okoliczności, w szczególności obywatelstwo danej osoby, miejsce popełnienia i charakter przestępstwa.

Artykuł 73

Ograniczenie ścigania osoby wydanej

1. Osoba wydana nie może być bez zgody Umawiającej się Strony, która ją wydała, pociągnięta do odpowiedzialności karnej, poddana wykonaniu kary, jak również wydana innemu państwu z powodu przestępstwa popełnionego przed wydaniem, innego niż to, za które została wydana.

2. Zgoda Umawiającej się Strony, która wydała osobę, nie jest wymagana, jeżeli:

- 1) osoba wydana nie opuściła w ciągu jednego miesiąca od zakończenia postępowania karnego lub wykonania kary terytorium wzywającej Umawiającej się Strony; do tego terminu nie wlicza się czasu, w którym osoba wydana nie mogła bez swej winy opuścić terytorium wzywającej Umawiającej się Strony,
- 2) osoba wydana opuściła terytorium wzywającej Umawiającej się Strony lecz na terytorium to dobrowolnie powróciła.

Artykuł 74

Wykonanie wydania

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi wzywającą Umawiającą się Stronę o miejscu i dacie wydania. Jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona nie przejmie osoby podlegającej wydaniu w terminie piętnastu dni od daty ustalonej dla wydania, osoba ta może być zwolniona.

Artykuł 75

Ponowne wydanie

Jeżeli osoba wydana uchyli się w jakikolwiek sposób od postępowania karnego lub od wykonania kary i powróci na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony, zostanie ona wydana na ponowny wniosek bez przysyłania dokumentów przewidzianych w artykule 65.

Artykuł 76

Zawiadomienie o wyniku postępowania karnego

Wzywająca Umawiająca się Strona zawiadomi niezwłocznie wezwaną Umawiającą się Stronę o wyniku postępowania karnego przeciwko osobie wydanej i na wniosek przesyła odpis orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Artykuł 77

Tranzyt

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązana jest na wniosek drugiej Umawiającej się Strony wydać zezwolenie na tranzyt przez swoje terytorium osób wydanych przez państwo trzecie wzywającej Umawiającej się Stronie. Wezwana Umawiająca się Strona może nie udzielić zezwolenia, jeżeli stosownie do niniejszej Umowy nie istnieje obowiązek wydania.

2. Wniosek o zezwolenie na tranzyt składa się i rozpatruje w takim samym trybie jak wniosek o wydanie.

3. Wezwana Umawiająca się Strona dokonuje tranzytu w taki sposób jaki jej najbardziej odpowiada.

Artykuł 78

Koszty wydania i tranzytu

Koszty wydania ponosi ta Umawiająca się Strona, na której terytorium koszty te powstały. Koszty tranzytu ponosi wzywająca Umawiająca się Strona.

ROZDZIAŁ TRZECI

Postanowienia szczególne dotyczące pomocy prawnej w sprawach karnych

Artykuł 79

Czasowe przekazywanie osób pozbawionych wolności

1. Jeżeli konieczne jest przesłuchanie w charakterze świadka osoby pozbawionej wolności na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony, właściwe organy tej Umawiającej się

Strony mogą zarządzić przekazanie tej osoby na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony. Osoba ta będzie pozostawać w areszcie i po zakończeniu przesłuchania zostanie niezwłocznie przekazana z powrotem.

2. W razie konieczności przesłuchania w charakterze świadka osoby pozbawionej wolności na terytorium państwa trzeciego, właściwe organy wezwanej Umawiającej się Strony udzielą zezwolenia na tranzyt tej osoby przez terytorium swego państwa.

Artykuł 80

Wydawanie przedmiotów

1. Umawiające się Strony zobowiązują się na wniosek, do wzajemnego wydawania przedmiotów, które służyły do popełnienia przestępstwa, przedmioty uzyskane z przestępstwa lub uzyskane w drodze ich wymiany albo jako wynagrodzenie za nie, jak również inne przedmioty stanowiące dowody rzeczowe w postępowaniu karnym toczącym się na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony. Przez przedmioty rozumie się również pieniądze i papiery wartościowe.

2. Wezwana Umawiająca się Strona może czasowo odroczyć wydanie przedmiotów albo może je wydać na czas określony jeżeli są one niezbędne w innym postępowaniu karnym.

3. Prawa osób trzecich do przedmiotów, które zostały wydane drugiej Umawiającej się Stronie pozostają nienaruszone. Po zakończeniu postępowania karnego przedmioty te zostają zwrócone tej Umawiającej się stronie, która je wydała lub za zgodą tej Strony - bezpośrednio osobom uprawnionym.

4. Przy wydawaniu przedmiotów stosownie do niniejszego artykułu nie mają zastosowania przepisy prawne Umawiających się Stron ograniczające wwóz i wywóz tych przedmiotów.

5. Jeżeli wyrażono zgodę na wydanie osoby w celu ścigania karnego wydanie przedmiotów powinno nastąpić w miarę możliwości jednocześnie z wydaniem tej osoby. Wydanie przedmiotów ma miejsce również w wypadku, gdy wydanie osoby, na które wyrażono zgodę, nie może nastąpić z powodu jej śmierci lub ucieczki.

Artykuł 81

Obecność przedstawicieli Umawiających się Stron przy udzielaniu pomocy prawnej

Przedstawiciele jednej Umawiającej się Strony mogą być obecni, za zgodą organu centralnego drugiej Umawiającej się Strony, przy wykonywaniu na jej terytorium wniosków o udzielenie pomocy prawnej.

Artykuł 82

Zawiadomienia o wyrokach i inne informacje

1. Umawiające się Strony zawiadamiają się wzajemnie o prawomocnych wyrokach wydanych przez sądy jednej Umawiającej się Strony wobec obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

2. Umawiające się Strony udzielają sobie na uzasadniony wniosek informacji o karalności i prawomocnych wyrokach wydanych przez sądy jednej Umawiającej się Strony wobec osób, nie będących obywatelami wzywającej Umawiającej się Strony, jeżeli przeciwko tym osobom toczy się postępowanie karne na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

3. Umawiające się Strony przesyłają sobie wzajemnie w miarę możliwości, na wniosek, odciski palców osób wymienionych w ustępach 1 i 2.

Artykuł 83

Informacje o skazaniach

Umawiające się Strony przesyłają sobie wzajemnie na wniosek, uzasadniony celami postępowania karnego, informacje o skazaniach obywateli drugiej Umawiającej się Strony, jak

również informacje o późniejszych orzeczeniach, dotyczących wyroków, o ile te informacje podlegają rejestracji według prawa wezwanej Umawiającej się Strony.

Artykuł 84

Wykorzystanie przekazanych informacji

Informacje przekazane stosownie do artykułów 82 i 83 mogą być wykorzystane wyłącznie w celu, dla którego zostały przekazane i nie mogą być udostępnione trzeciemu państwu bez zgody Umawiającej się Strony, która udzieliła tych informacji.

ROZDZIAŁ CZWARTY

Przekazywanie osób skazanych na karę pozbawienia wolności w celu odbycia kary

Zasady ogólne

Artykuł 85

1. Umawiające się Strony zobowiązuje się, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy, do wzajemnego przekazywania osób skazanych na karę pozbawienia wolności przez sąd jednej Umawiającej się Strony (zwanej dalej - Państwem wydania wyroku), będących obywatelami drugiej Umawiającej się Strony - w celu odbycia kary na terytorium tej Strony (zwanej dalej - Państwem wykonania wyroku).

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie również do osób mających miejsce stałego pobytu na terytorium Państwa wykonania wyroku.

Artykuł 86

Z wnioskiem o przekazanie skazanego w celu odbycia kary może wystąpić zarówno Państwo wydania wyroku, jak i Państwo wykonania wyroku.

Artykuł 87

Prawa skazanego

1. Skazany, a także jego przedstawiciel lub bliski krewny (współmałżonek, rodzice, dzieci, przysposabiający, przysposobiony, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki) mogą występować do właściwych organów każdej z Umawiających się Stron o rozważenie możliwości wystąpienia z wnioskiem o przekazanie skazanego.

2. Właściwe organy Państwa wydania wyroku powiadomią skazanego o jego prawie, o którym mowa w ustępie 1, oraz o skutkach prawnych przekazania.

Artykuł 88

Tryb porozumiewania się

W sprawach objętych niniejszym rozdziałem porozumiewają się: ze strony Rzeczypospolitej Polskiej - Ministerstwo Sprawiedliwości, a ze strony Federacji Rosyjskiej - Prokuratura Generalna.

Artykuł 89

Wniosek o przekazanie i załączniki

1. Wniosek o przekazanie skazanego sporządza się w formie pisemnej.
2. Do wniosku Państwa wydania wyroku załącza się:

- 1) uwierzytelniony odpis wyroku podlegającego wykonaniu, wyroki wyższych instancji, jeżeli były wydane, a także stwierdzenie, że wyrok jest prawomocny,
- 2) tekst przepisów prawnych, na podstawie których osoba została skazana na karę pozbawienia wolności,
- 3) dokument stwierdzający jaka część kary została wykonana oraz jaka część kary podlega wykonaniu,
- 4) dokument stwierdzający wykonanie kary dodatkowej, jeżeli została orzeczona,
- 5) dokument o wyrażeniu zgody na przekazanie podpisany przez skazanego, a w wypadku przewidzianym w artykule 90 pkt 2 - przez jego przedstawiciela,
- 6) dokument poświadczający obywatelstwo skazanego lub miejsce jego stałego pobytu - jeżeli takim dysponuje,
- 7) inne dokumenty, które mogą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia wniosku o przekazanie.

3. Do wniosku Państwa wykonania wyroku załącza się:

- 1) dokument poświadczający obywatelstwo skazanego lub miejsce jego stałego pobytu,
- 2) tekst przepisów prawnych, z których wynika, że czyn za który nastąpiło skazanie

na karę pozbawienia wolności jest przestępstwem w Państwie wykonania wyroku.

W wypadku uwzględnienia wniosku Państwo wydania wyroku dołącza do zawiadomienia o swojej zgodzie - dokumenty wymienione w ustępie 2 punkty 1-5.

4. Każda z Umawiających się Stron może żądać nadesłania dokumentów wymienionych w ustępach 2 i 3 przed wystąpieniem z wnioskiem o przekazanie lub przed podjęciem decyzji w przedmiocie przekazania.

5. O wnioskach i decyzjach podjętych przez Państwo wydania wyroku lub Państwo wykonania wyroku zawiadamia się skazanego w formie pisemnej.

Artykuł 90

Warunki przekazania

Przekazanie skazanego, stosownie do postanowień niniejszego rozdziału, nastąpi, jeżeli:

- 1) wyrok jest prawomocny, a okres pozostalej do odbycia kary pozbawienia wolności wynosi co najmniej sześć miesięcy,
- 2) zgodę na przekazanie wyraził skazany, a jeżeli nie jest on zdolny do wyrażenia skutecznej prawnie zgody - zgodę wyraził jego przedstawiciel ustawowy,
- 3) czyn, za który nastąpiło skazanie jest karalny sędownie również według prawa Państwa wykonania wyroku lub byłby karalny gdyby został popełniony na terytorium Państwa wykonania wyroku,
- 4) wykonanie kary nie uległo przedawnieniu według prawa jednej z Umawiających się Stron,
- 5) wyrok nie został wydany pod nieobecność skazanego,
- 6) osoba nie została w Państwie wykonania wyroku prawomocnie skazana lub niewinniona za ten sam czyn ani też postępowanie nie zostało umorzone,
- 7) zdaniem wezwanej Umawiającej się Strony nie będzie to zagrażać jej suwerenności, bezpieczeństwu, porządkowi publicznemu lub innym ważnym interesom albo nie będzie pozostawać w sprzeczności z podstawowymi zasadami prawa lub międzynarodowymi zobowiązaniami tej Strony.

Artykuł 91

Przekazanie

W wypadku uwzględnienia wniosku o przekazanie skazanego właściwe organy Umawiających się Stron określą termin, miejsce i tryb przekazania skazanego, a w razie potrzeby uzgodnią z zainteresowanymi państwami sprawę tranzytu.

Artykuł 92

Wykonywanie wyroku

1. Jeżeli nastąpi przejęcie wykonania wyroku to sądy Państwa wykonania wyroku określą podlegającą wykonaniu karę pozbawienia wolności w wymiarze określonym w wyroku sądu Państwa wydania wyroku.

2. Na poczet kary pozbawienia wolności określonej przez Państwo wykonaniu wyroku zalicza się część kary, którą skazany odbył w Państwie wydania wyroku.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa wykonania wyroku przewiduje za dany czyn maksymalny wymiar kary pozbawienia wolności niższy od wymienionego w wyroku, sąd wymierza karę pozbawienia wolności w maksymalnej wysokości przewidzianej w ustawodawstwie tego Państwa za popełnienie danego czynu.

4. Jeżeli według ustawodawstwa Państwa wykonania wyroku, za popełnienie danego czynu nie jest przewidziana kara pozbawienia wolności, sąd wymierza na podstawie swego ustawodawstwa karę najbardziej zbliżoną do kary wymienionej w wyroku.

5. Na skutek przejęcia wykonania wyroku przez Państwo wykonania wyroku, skazany nie może być w żadnym wypadku w sytuacji mniej korzystnej od tej, w jakiej by się znajdował w razie dalszego wykonywania wyroku w Państwie wydania wyroku.

6. Orzeczoną wyrokiem karę dodatkową, która nie została wykonana, wymierza sąd Państwa wykonania wyroku, jeżeli kara taka jest przewidziana przez ustawodawstwo tego Państwa w razie popełnienia danego czynu. Postanowienia ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio.

Artykuł 93

Zawiadomienie o rozpatrzeniu wniosku

Państwo wykonania wyroku zawiadamia w możliwie krótkim czasie Państwo wydania wyroku w jakim zakresie wniosek o przejęcie wykonania wyroku został uwzględniony. Całkowita lub częściowa odmowa wymaga uzasadnienia.

Artykuł 94

Warunki i tryb wykonania kary

Warunki i tryb wykonania kary określa prawo Państwa wykonania wyroku.

Artykuł 95

Gwarancje skazanego

Skazany przekazany w celu odbycia kary w Państwie wykonania wyroku nie może być ponownie pociągnięty do odpowiedzialności karnej za ten sam czyn z wyjątkiem wypadku gdy wyrok w tej sprawie został uchylony i przewidziane jest nowe postępowanie sądowe lub przygotowawcze.

Artykuł 96

Warunki stosowania ulaskawienia i amnestii

1. Ulaskawienie skazanego może nastąpić w Państwie wykonania wyroku. Państwo wydania wyroku może zwrócić się do Państwa wykonania wyroku z postulatem ulaskawienia.
2. Państwo wykonania wyroku stosuje wobec skazanego amnestię wydaną zarówno w Państwie wykonania wyroku jak i w Państwie wydania wyroku.

Artykuł 97

Zmiana wyroku

1. Do zmiany wyroku przejętego do wykonania właściwe wyłącznie jest Państwo wydania wyroku. Państwo wydania wyroku zawiadamia niezwłocznie Państwo wykonania wyroku o zmianie wyroku przejętego do wykonania.

2. Państwo wykonania wyroku niezwłocznie odstąpi od wykonywania kary po otrzymaniu zawiadomienia od Państwa wydania wyroku, że został wydany wyrok, na mocy którego kara nie podlega wykonaniu.

3. Jeżeli po przekazaniu skazanego w celu odbycia kary wyrok zostanie uchylony w Państwie wydania wyroku i przewidziane jest nowe postępowanie przygotowawcze lub sądowe, odpis wyroku w tym przedmiocie oraz inne niezbędne materiały przesyła się Państwu wykonania wyroku, w celu podjęcia decyzji o pociągnięciu go od odpowiedzialności zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa.

Artykuł 98

Zawiadomienia o wykonywaniu wyroku

Państwo wykonania wyroku zawiadamia Państwo wydania wyroku:

- 1) o odbyciu kary przez skazanego,
- 2) jeżeli skazany zbiegł lub w inny sposób uchyla się od wykonywania kary,
- 3) o wykonywaniu wyroku - na wniosek Państwa wydania wyroku.

Artykuł 99

Skutki prawne przejęcia wykonania wyroku

W stosunku do osoby przekazanej w celu odbycia kary do Państwa wykonania wyroku, skutki prawne skazania są takie same jak w stosunku do osób skazanych w tym Państwie za popełnienie takiego czynu.

Artykuł 100

Koszty wykonania wyroku

Koszty związane z przekazaniem skazanego i odbywaniem kary ponosi ta Umawiająca się Strona, na której terytorium koszty te powstały.

Artykuł 101

Zakres czasowy

Postanowienia tego rozdziału stosuje się także do osób, które zostały skazane przez wejściem w życie niniejszej Umowy.

CZĘŚĆ CZWARTA

Postanowienia końcowe

Artykuł 102

Umowa niniejsza nie narusza praw i obowiązków Umawiających się Stron wynikających z innych zawartych przez nie umów międzynarodowych.

Artykuł 103

Wątpliwości, które mogą powstać w związku z interpretacją lub stosowaniem postanowień niniejszej Umowy będą przedmiotem wzajemnych konsultacji.

Artykuł 104

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie sześćdziesięciu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Moskwie.

Artykuł 105

Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat. Obowiązwanie Umowy przedłuża się automatycznie każdorazowo na następny pięcioletni okres, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie zawiadomi na piśmie drugiej Umawiającej się Strony na sześć miesięcy przed upływem danego okresu, o swoim zamiarze rozwiązania Umowy.

Artykuł 106

1. Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy traci moc w stosunkach między Umawiającymi się Stronami Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 28 grudnia 1957 roku.

2. Utrata mocy Umowy, o której mowa w ustępie 1 nie pozbawia skuteczności prawnej

orzeczeń organów jednej Umawiającej się Strony, uznanych i wykonywanych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony - na podstawie tej Umowy.

Sporządzono w Warszawie dnia 16 września 1996 roku
..... w dwóch egzemplarzach, każdy w
językach polskim i rosyjskim przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

W imieniu

Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu

Federacji Rosyjskiej

[RUSSIAN TEXT – TEXTE RUSSE]

ДОГОВОР

между Республикой Польша и Российской Федерацией о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским и уголовным делам

Республика Польша и Российская Федерация, далее именуемые Договаривающимися Сторонами,

руководствуясь желанием дальнейшего развития дружественных отношений между обоими государствами,

а также стремясь к углублению и совершенствованию взаимного сотрудничества в области правовой помощи и правовых отношений,

договорились о нижеследующем:

Часть первая

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1

Правовая защита

1. Граждане одной Договаривающейся Стороны пользуются на территории другой Договаривающейся Стороны такой же правовой защитой личности и имущества, как и граждане этой Договаривающейся Стороны.

2. Граждане одной Договаривающейся Стороны имеют право свободно и беспрепятственно обращаться в учреждения другой Договаривающейся Стороны, компетентные по гражданским и уголовным делам, выступать в них, предъявлять иски, возбуждать ходатайства, а также осуществлять иные процессуальные действия на тех же условиях, как и граждане этой Договаривающейся Стороны.

3. Положения настоящего Договора, касающиеся граждан Договаривающихся Сторон, применяются соответственно к юридическим лицам, созданным согласно законодательству одной из Договаривающихся Сторон.

4. Под гражданскими делами в настоящем Договоре понимаются также семейные и трудовые дела.

Статья 2 **Оказание правовой помощи**

Учреждения юстиции и другие органы Договаривающихся Сторон, компетентные по гражданским и уголовным делам, оказывают друг другу правовую помощь по этим делам. Учреждениями юстиции являются суды и органы прокуратуры, а также нотариат, если он компетентен по гражданским делам в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой он имеет местонахождение.

Статья 3 **Порядок сношений**

1. По делам, на которые распространяется настоящий Договор, учреждения юстиции сносятся друг с другом через центральные органы.

2. Для целей настоящего Договора центральными органами являются: со стороны Республики Польша - Министерство юстиции Республики Польша, а со стороны Российской Федерации - Министерство юстиции Российской Федерации и Генеральная прокуратура Российской Федерации.

3. Другие органы Договаривающихся Сторон, компетентные по гражданским и уголовным делам, обращаются за оказанием правовой помощи через учреждения юстиции. Эти предложения передаются при посредничестве центральных органов.

4. Центральные органы по взаимному согласию вправе решить, что по отдельным вопросам учреждения юстиции Договаривающихся Сторон могут сноситься друг с другом непосредственно.

Статья 4 Язык

1. Просьба об оказании правовой помощи составляется на языке запрашивающей Договаривающейся Стороны.

2. Если в соответствии с положениями настоящего Договора требуется приложить к пересылаемым письмам и документам их перевод на язык другой Договаривающейся Стороны, эти переводы должны быть заверены надлежащим образом.

Статья 5 Объем правовой помощи

Договаривающиеся Стороны оказывают друг другу правовую помощь посредством совершения отдельных процессуальных действий, предусмотренных законодательством запрашиваемой Договаривающейся Стороны, в частности путем составления, пересылки и вручения документов, проведения обысков, получения и передачи вещественных доказательств, производства экспертиз, допроса сторон, свидетелей, экспертов, подозреваемых, обвиняемых и других лиц, осуществления уголовного преследования, выдачи лиц для уголовного преследования или исполнения приговора, передачи осужденных для отбывания наказания.

Статья 6 Содержание и форма поручения об оказании правовой помощи

1. Поручение об оказании правовой помощи должно содержать:

- 1) наименование запрашивающего учреждения;
- 2) наименование запрашиваемого учреждения;
- 3) наименование дела, по которому запрашивается правовая помощь;

4) имена и фамилии сторон, подозреваемых, обвиняемых или осужденных, их место постоянного или временного жительства, гражданство, род занятий, а по уголовным делам, по возможности, также место и дату рождения, имена их родителей, а в отношении юридических лиц - их наименование и местонахождение;

5) имена, фамилии и адреса представителей лиц, перечисленных в подпункте 4;

б) существо поручения и сведения, необходимые для его исполнения, в том числе имена, фамилии и адреса свидетелей, дата и место их рождения, если они известны;

7) по уголовным делам также дополнительно описание совершенного преступления и его юридическую квалификацию.

2. Поручение об оказании правовой помощи должно быть подписано и скреплено официальной печатью запрашивающего учреждения.

3. Договаривающиеся Стороны могут использовать для поручений об оказании правовой помощи бланки на двух языках.

Статья 7

Исполнение поручения об оказании правовой помощи

1. При исполнении поручения об оказании правовой помощи запрашиваемое учреждение применяет законодательство своего государства. По просьбе запрашивающего учреждения могут применяться процессуальные нормы запрашивающей Договаривающейся Стороны, если они не противоречат законодательству запрашиваемой Договаривающейся Стороны.

2. Если запрашиваемое учреждение не компетентно исполнить поручение, оно пересылает поручение компетентному учреждению, уведомляя об этом запрашивающее учреждение.

3. По просьбе запрашивающего учреждения запрашиваемое учреждение своевременно извещает запрашивающее учреждение и стороны о сроках и месте исполнения поручения.

4. Если точный адрес лица, которого касается поручение, неизвестен, запрашиваемое учреждение предпримет соответствующие меры для его установления.

5. По исполнении поручения запрашиваемое учреждение пересылает документы запрашивающему учреждению. Если поручение не может быть исполнено, запрашиваемое учреждение возвращает поручение запрашивающему учреждению, информируя его о причинах неисполнения.

Статья 8 **Вызов свидетеля или эксперта**

1. Если в ходе предварительного расследования или судебного рассмотрения, осуществляемого на территории одной из Договаривающихся Сторон, возникнет необходимость в личной явке свидетеля или эксперта, находящегося на территории другой Договаривающейся Стороны, то следует обратиться к соответствующему учреждению юстиции этой Договаривающейся Стороны с поручением о вручении повестки.

2. Повестка не может содержать санкции на случай неявки вызываемого.

3. Свидетель или эксперт, который, независимо от его гражданства, добровольно явился по вызову в соответствующий орган другой Договаривающейся Стороны, не может на территории этой Стороны быть привлечен к ответственности за преступление или административное правонарушение, взят под стражу или подвергнут наказанию в связи с каким-либо деянием, совершенным до пересечения ее государственной границы. Такие лица не могут быть также привлечены к ответственности за преступления или административные правонарушения, взяты под стражу или подвергнуты наказанию в связи с их показаниями или заключениями в качестве экспертов либо в связи с деянием, являющимся предметом разбирательства.

4. Свидетель или эксперт утрачивает указанные в п.3 настоящей статьи гарантии, если он не покинет территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны в течение 15 дней с момента уведомления его запрашивающим органом о том, что его присутствие не является уже необходимым. В этот срок не засчитывается время, в течение которого свидетель или эксперт не мог покинуть территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны по независящим от него обстоятельствам.

5. Свидетель или эксперт, явившийся по вызову на территорию другой Договаривающейся Стороны, имеет право на возмещение вызвавшим их органом расходов, связанных с проездом и пребыванием за границей, а также на возмещение утраченного заработка за дни отвлечения от работы; эксперт, кроме того, имеет право на вознаграждение в качестве эксперта. В вызове должно быть указано, на какие виды выплат имеют право вызванные лица; по их ходатайству

Договаривающаяся Сторона, от которой исходит вызов, выплачивает аванс на покрытие расходов.

Статья 9 Вручение документов

Запрашиваемое учреждение вручает документы в соответствии с порядком, действующим в его государстве, если документы были составлены на языке запрашиваемой Договаривающейся Стороны или если к ним прилагается заверенный перевод на язык этой Договаривающейся Стороны. Если документы составлены не на языке запрашиваемой Договаривающейся Стороны или не снабжены переводом, они вручаются получателю, если он согласен добровольно их принять.

Статья 10 Подтверждение вручения документов

Вручение документов удостоверяется подтверждением, подписанным лицом, которому вручен документ, скрепленным официальной печатью запрашиваемого учреждения и содержащим указание даты вручения и подпись работника учреждения, вручающего документ, или выданным этим учреждением иным документом, в котором должны быть указаны способ, место и время вручения.

Статья 11 Расходы по оказанию правовой помощи

1. Каждая из Договаривающихся Сторон несет расходы, возникшие на ее территории в связи с оказанием правовой помощи.

2. Запрашиваемое учреждение извещает запрашивающее учреждение о размерах понесенных расходов. Если запрашивающее учреждение взыщет эти расходы с лица, обязанного их возместить, то эта сумма поступает той Договаривающейся Стороне, которая эти расходы взыскала.

Статья 12 Предоставление информации

Центральные органы Договаривающихся Сторон предоставляют друг другу по просьбе информацию о действующем или действовавшем в их государствах законодательстве и о вопросах его применения учреждениями юстиции.

Статья 13

Передача предметов и денежных сумм

Если при выполнении настоящего Договора происходит передача предметов или денежных сумм с территории одной Договаривающейся Стороны на территорию другой Договаривающейся Стороны, а также дипломатическому представительству или консульскому учреждению другой Договаривающейся Стороны, то это осуществляется в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, учреждение которой осуществляет передачу.

Статья 14

Установление адресов и других данных

1. Учреждения юстиции Договаривающихся Сторон оказывают взаимно по просьбе содействие в установлении адресов лиц, находящихся на их территории, в рамках оказания правовой помощи по гражданским и уголовным делам.

2. Если в суде одной из Договаривающихся Сторон будет предъявлен иск о взыскании алиментов с лица, находящегося на территории другой Договаривающейся Стороны, учреждение юстиции этой Договаривающейся Стороны, по возможности, предоставляет по запросу помощь в установлении места работы и размера доходов ответчика.

Статья 15

Признание документов

1. Документы, которые составил или удостоверил компетентный орган одной из Договаривающихся Сторон, скрепленные официальной печатью и подписью уполномоченного лица, принимаются на территории другой Договаривающейся Стороны без легализации. Данное положение касается также переводов и выписок из документов, удостоверенных соответствующим органом.

2. Документы, которые признаются официальными на территории одной из Договаривающихся Сторон, признаются таковыми и на территории другой Договаривающейся Стороны.

Статья 16
Пересылка документов о гражданском состоянии
и других документов

1. Договаривающиеся Стороны обязуются пересылать друг другу по просьбе в дипломатическом порядке без перевода и бесплатно документы об образовании, трудовом стаже и другие документы, которые касаются личных прав и интересов граждан другой Договаривающейся Стороны.

2. Органы записи актов гражданского состояния одной Договаривающейся Стороны по просьбе органов другой Договаривающейся Стороны пересылают документы о регистрации актов гражданского состояния без перевода и бесплатно.

Статья 17
Отказ в оказании правовой помощи

В правовой помощи может быть отказано, если ее оказание может нанести ущерб суверенитету, безопасности, общественному порядку или другим важным интересам, а также противоречит основным принципам законодательства или международным обязательствам запрашиваемой Договаривающейся Стороны.

Часть вторая
ГРАЖДАНСКИЕ ДЕЛА

Статья 18
Общие положения

Если в соответствии с положениями настоящего Договора компетентными в каком-либо вопросе являются учреждения юстиции обеих Договаривающихся Сторон, а заявление о возбуждении дела было подано в учреждение юстиции одной из Сторон, соответствующее учреждение юстиции другой Стороны перестает быть компетентным.

РАЗДЕЛ 1

ВОПРОСЫ ЛИЧНОГО СТАТУСА

Статья 19

Правоспособность и дееспособность

1. Дееспособность физического лица определяется в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой это лицо является.

2. Правоспособность и дееспособность юридического лица определяется по законодательству Договаривающейся Стороны, в соответствии с которым это юридическое лицо было создано.

Признание ограничено дееспособным или недееспособным

Статья 20

Если настоящий Договор не предусматривает иного, то при признании лица ограничено дееспособным либо недееспособным компетентен суд Договаривающейся Стороны, гражданином которой является лицо, которое должно быть признано ограничено дееспособным либо недееспособным. Суд применяет законодательство своего государства.

Статья 21

1. Если суд одной из Договаривающихся Сторон установит, что имеются основания для признания ограничено дееспособным или недееспособным лица, проживающего на ее территории и являющегося гражданином другой Договаривающейся Стороны, то он уведомляет об этом соответствующий суд другой Договаривающейся Стороны, гражданином которой является это лицо.

2. В случаях, не терпящих отлагательства, суд, упомянутый в пункте 1 настоящей статьи, может принять меры, необходимые для защиты этого лица или его имущества. Информация об этих мерах направляется в

соответствующий суд Договаривающейся Стороны, гражданином которой является данное лицо.

3. Если суд другой Договаривающейся Стороны, уведомленный в соответствии с пунктом 1 настоящей статьи, заявит, что он предоставляет выполнять дальнейшие действия суду по месту жительства данного лица, или не выскажется в трехмесячный срок, то суд по месту жительства этого лица может вести дело по признанию его ограниченно дееспособным или недееспособным в соответствии с законодательством своего государства, если такое же основание признания ограниченно дееспособным или недееспособным предусмотрено также в законодательстве Договаривающейся Стороны, гражданином которой данное лицо является. Решение о признании ограниченно дееспособным или недееспособным направляется в соответствующий суд другой Договаривающейся Стороны.

Статья 22

Положения статей 20 и 21 настоящего Договора применяются также при отмене ограничения дееспособности лица либо признании его дееспособным.

Статья 23

Признание лица безвестно отсутствующим или умершим

1. Для признания лица безвестно отсутствующим или умершим, а также установления факта смерти применяется законодательство и компетентны суды Договаривающейся Стороны, гражданином которой являлось лицо в то время, когда оно по последним сведениям было в живых.

2. Суд одной Договаривающейся Стороны может в соответствии с законодательством своего государства признать гражданина другой Договаривающейся Стороны безвестно отсутствующим или умершим, а также установить факт его смерти:

1) по просьбе лица, намеревающегося реализовать свои наследственные права или права, вытекающие из имущественных отношений между супругами, в отношении недвижимого имущества умершего или безвестно отсутствующего лица, находящегося на территории Договаривающейся Стороны, суд которой должен вынести решение;

2) по просьбе супруга (супруги) умершего или безвестно отсутствующего лица, проживающего на момент подачи ходатайства на территории Договаривающейся Стороны, суд которой должен вынести решение.

3. Решение, вынесенное согласно пункту 2 настоящей статьи, имеет юридические последствия только на территории Договаривающейся Стороны, суд которой вынес указанное решение.

РАЗДЕЛ 2

ВОПРОСЫ СЕМЕЙНОГО ПРАВА

Статья 24

Заключение брака

1. Условия заключения брака определяются для каждого из лиц, вступающих в брак, в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой это лицо является. Кроме того, соблюдается законодательство Договаривающейся Стороны, на территории которой заключается брак, в отношении препятствий к заключению брака.

2. Форма заключения брака определяется законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой заключается брак.

Статья 25

Личные и имущественные отношения супругов

1. Личные и имущественные отношения супругов определяются законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой они имеют местожительство.

2. Если один из супругов проживает на территории одной Договаривающейся Стороны, а второй - на территории другой Договаривающейся Стороны, то их личные и имущественные отношения определяются законодательством Договаривающейся Стороны, гражданами которой являются супруги. Если один из супругов является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а второй - гражданином другой Договаривающейся Стороны, применяется законодательство Договаривающейся Стороны, суд которой рассматривает дело.

3. По делам о личных и имущественных отношениях супругов в случае, предусмотренном в пункте 1 настоящей статьи, компетентны суды Договаривающейся Стороны, на территории которой супруги имеют местожительство. Если при этом супруги являются гражданами другой Договаривающейся Стороны, компетентны также суды этой Договаривающейся Стороны.

В случаях, предусмотренных в пункте 2 настоящей статьи, компетентны суды Договаривающейся Стороны, гражданами которой являются супруги. Если один из супругов является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а второй - гражданином другой Договаривающейся Стороны, компетентны суды обеих Договаривающихся Сторон.

Статья 26 **Расторжение брака**

1. По делам о расторжении брака применяется законодательство и компетентны органы той Договаривающейся Стороны, гражданами которой являются супруги на момент подачи заявления. Если супруги имеют местожительство на территории другой Договаривающейся Стороны, то компетентны также органы этой Договаривающейся Стороны.

2. Если в момент подачи заявления один из супругов является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а второй - гражданином другой Договаривающейся Стороны, то условия расторжения брака определяются законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой они имеют местожительство.

Если один из супругов проживает на территории одной Договаривающейся Стороны, а второй - на территории другой Договаривающейся Стороны, то применяется законодательство Договаривающейся Стороны, в органе которой рассматривается дело о расторжении брака.

3. По делам о расторжении брака в случае, предусмотренном пунктом 2 настоящей статьи, компетентен орган Договаривающейся Стороны, на территории которой супруги имеют местожительство.

Если один из супругов проживает на территории одной Договаривающейся Стороны, а второй - на территории другой Договаривающейся Стороны, то компетентны органы обеих Договаривающихся Сторон.

4. Суд, компетентный в вопросах расторжения брака, является также компетентным в вопросах разрешения споров о воспитании детей и алиментов на содержание несовершеннолетних детей.

Статья 27 **Установление брака и признание брака** **недействительным**

По делам об установлении брака и о признании его недействительным применяется законодательство Договаривающейся Стороны, в соответствии с которым этот брак был заключен. Компетентность судов определяется в соответствии со статьей 26 настоящего Договора.

Статья 28 **Правоотношения между родителями и детьми**

1. Правоотношения между родителями и детьми определяются законодательством той Договаривающейся Стороны, на территории которой они имеют совместное местожительство.

2. Если местожительство кого-либо из родителей и детей находится на территории другой Договаривающейся Стороны, то правоотношения между ними определяются законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой является ребенок.

3. В вопросах, перечисленных в пунктах 1 и 2 настоящей статьи, компетентны как учреждения Договаривающейся Стороны, гражданином которой является ребенок, так и учреждения Договаривающейся Стороны, на территории которой ребенок проживает.

Статья 29 **Другие случаи взыскания алиментов**

1. В других случаях взыскания алиментов применяется законодательство Договаривающейся Стороны, на территории которой проживает лицо, претендующее на получение алиментов.

2. В случаях, упомянутых в пункте 1 настоящей статьи, компетентен суд Договаривающейся Стороны, на территории которой проживает лицо, претендующее на получение алиментов.

Статья 30 Усыновление

1. По вопросам усыновления применяется законодательство Договаривающейся Стороны, гражданином которой является усыновитель на момент подачи заявления. Если усыновитель является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а проживает на территории другой Договаривающейся Стороны, то применяется законодательство этой Договаривающейся Стороны.

2. Для усыновления применяется также законодательство Договаривающейся Стороны, гражданином которой является усыновляемый, относительно его согласия, согласия его законного представителя, разрешения компетентного государственного органа, а также ограничений усыновления в связи с переменой местожительства усыновляемого в одном государстве на местожительство в другом государстве.

3. Если ребенок усыновляется супругами, один из которых является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а второй - гражданином другой Договаривающейся Стороны, должны быть выполнены требования, предусмотренные законодательством обеих Договаривающихся Сторон. Если, однако, супруги имеют местожительство на территории одной Договаривающейся Стороны, применяется законодательство этой Договаривающейся Стороны.

4. Положения пунктов 1-3 настоящей статьи применяются соответственно для изменения, прекращения и признания недействительным усыновления.

5. По делам об усыновлении, изменении, прекращении и признании усыновления недействительным компетентен орган Договаривающейся Стороны, гражданином которой является усыновляемый на момент подачи заявления. Если усыновляемый является гражданином одной Договаривающейся Стороны, а местожительство имеет на территории другой Договаривающейся Стороны, где имеет местожительство также усыновитель, компетентен и орган этой Договаривающейся Стороны.

Опека и попечительство

Статья 31

1. В вопросах опеки и попечительства применяется, если настоящий Договор не предусматривает иного, законодательство Договаривающейся Стороны, гражданином которой является лицо, нуждающееся в опеке и попечительстве.

2. Правоотношения между опекуном или попечителем и лицом, находящимся под опекой или попечительством, определяются законодательством Договаривающейся Стороны, орган которой назначил опеку или попечительство.

3. Обязанность принять опекунство или попечительство определяется законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой является лицо, назначаемое опекуном или попечителем.

4. Для гражданина одной Договаривающейся Стороны может быть назначен опекун или попечитель, являющийся гражданином другой Договаривающейся Стороны, если он проживает на территории Договаривающейся Стороны, в которой должна осуществляться опека или попечительство и если его назначение наиболее отвечает интересам лица, подлежащего опеке или попечительству.

5. По делам об установлении опеки и попечительства компетентен орган Договаривающейся Стороны, гражданином которой является лицо, нуждающееся в опеке или попечительстве.

Статья 32

1. Если для защиты интересов гражданина одной Договаривающейся Стороны, местожительство, местопребывание или имущество которого находится на территории другой Договаривающейся Стороны, возникает необходимость принятия мер по опеке или попечительству, орган этой Договаривающейся Стороны немедленно уведомит об этом компетентный орган, указанный в пункте 5 статьи 31 настоящего Договора.

2. В случаях, не терпящих отлагательства, орган другой Договаривающейся Стороны предпримет временные меры в

соответствии со своим законодательством и немедленно уведомит об этом компетентный орган, указанный в пункте 5 статьи 31 настоящего Договора.

Эти меры остаются в силе до принятия этим органом иного решения.

Статья 33

1. Компетентный согласно пункту 5 статьи 31 настоящего Договора орган может передать опеку или попечительство органу другой Договаривающейся Стороны, если лицо, над которым осуществляется опека или попечительство, имеет местожительство, местопребывание или имущество на территории этой Договаривающейся Стороны. Передача вступает в силу, когда запрашиваемый орган примет осуществление опеки или попечительства и уведомит об этом запрашивающий орган.

2. Орган, который согласно пункту 1 настоящей статьи принял опеку или попечительство, осуществляет ее в соответствии с законодательством своего государства.

РАЗДЕЛ 3

ИМУЩЕСТВЕННЫЕ ВОПРОСЫ

Статья 34 Форма сделки

1. Форма сделки определяется законодательством Договаривающейся Стороны, которое применяется к самой сделке.

Однако достаточно соблюдения законодательства Договаривающейся Стороны, на территории которой заключается сделка.

2. Форма сделки в отношении недвижимого имущества определяется законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой находится недвижимое имущество.

Статья 35
Недвижимость

К правоотношениям, касающимся недвижимого имущества, применяется законодательство и компетентны учреждения Договаривающейся Стороны, на территории которой находится недвижимое имущество.

Статья 36
Обязательства по договорам

1. Обязательства по договорам определяются законодательством государства, которое будет избрано сторонами. Если стороны не избрали подлежащего применению законодательства, применяется законодательство Договаривающейся Стороны, на территории которой проживает, учреждена или имеет местонахождение сторона, которая осуществляет исполнение, имеющее решающее значение для содержания такого договора. К договору о создании предприятия применяется право Договаривающейся Стороны, на территории которой это предприятие должно быть учреждено.

2. По вопросам, упомянутым в пункте 1 настоящей статьи, компетентен суд Договаривающейся Стороны, на территории которой ответчик имеет местожительство или местонахождение. Компетентен также суд Договаривающейся Стороны, на территории которой имеет местожительство или местонахождение истец, если на этой территории находится объект спора или имущество ответчика.

Эту компетенцию стороны, принимающие на себя обязательства, могут изменить путем соглашения.

Статья 37
**Обязательства, возникающие вследствие причинения
вреда (вследствие недозволенных действий)**

1. Обязательства, возникающие вследствие причинения вреда (вследствие недозволенных действий), определяются законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой имело место обстоятельство, являющееся основанием для требования о возмещении вреда.

Если истец и ответчик являются гражданами одной Договаривающейся Стороны, применяется законодательство этой Договаривающейся Стороны.

2. По вопросам, упомянутым в пункте 1 настоящей статьи, компетентен суд Договаривающейся Стороны, на территории которой имело место обстоятельство, являющееся основанием для требования о возмещении вреда, или на территории которой ответчик имеет местожительство или местонахождение. Компетентен также суд Договаривающейся Стороны, на территории которой имеет местожительство или местонахождение истец, если на этой территории находится имущество ответчика.

РАЗДЕЛ 4

ВОПРОСЫ НАСЛЕДСТВА

Статья 38

Принцип равенства

1. Граждане одной Договаривающейся Стороны могут получать на территории другой Договаривающейся Стороны имущество и другие права путем наследования по закону или по завещанию на тех же условиях и в том же объеме, как и граждане этой Стороны.

2. Граждане одной Договаривающейся Стороны могут давать распоряжения на случай смерти в отношении имущества, находящегося на территории другой Договаривающейся Стороны.

Статья 39

Применяемое законодательство

1. Правовые отношения в области наследования движимого имущества регулируются законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой был наследодатель в момент смерти.

2. Правовые отношения в области наследования недвижимого имущества регулируются законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой находится это имущество.

3. Вопрос о том, какое наследственное имущество следует считать движимым, а какое недвижимым, решается в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой находится имущество.

Статья 40
Переход наследства государству

Если согласно законодательству Договаривающейся Стороны, определенному в статье 39 настоящего Договора, наследником является государство, то движимое имущество переходит в собственность Договаривающейся Стороны, гражданином которой был наследодатель в момент смерти, а недвижимое имущество переходит в собственность Договаривающейся Стороны, на территории которой оно находится.

Статья 41
Завещание

1.Способность составлять или отменять завещание, равно как и правовые последствия недостатков волеизъявления, определяются законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой был наследодатель в момент составления или отмены завещания.

2.Форма составления или отмены завещания определяется законодательством Договаривающейся Стороны, гражданином которой был наследодатель в момент составления или отмены завещания. Однако достаточно соблюдения законодательства Договаривающейся Стороны, на территории которой было составлено или отменено завещание.

Статья 42
Компетентность по делам о наследовании

1.По вопросам наследования движимого имущества компетентны органы Договаривающейся Стороны, гражданином которой был наследодатель в момент смерти.

2.По вопросам наследования недвижимого имущества компетентны органы Договаривающейся Стороны, на территории которой это имущество находится.

3.Если все движимое имущество, оставшееся после смерти гражданина одной Договаривающейся Стороны, находится на территории другой Договаривающейся Стороны, то по ходатайству наследника, если с этим согласны все известные наследники, производство по делу о наследовании ведет орган этой Договаривающейся Стороны.

Статья 43
Вскрытие (оглашение) завещания

Завещание вскрывает (оглашает) орган Договаривающейся Стороны, на территории которой находится завещание. Копия завещания и протокола о вскрытии (оглашении) завещания пересылается органу, компетентному вести дело о наследовании.

РАЗДЕЛ 5
ВОПРОСЫ ТРУДОВОГО ПРАВА

Статья 44

1. Стороны трудового договора могут сами выбрать законодательство, регулирующее их трудовые отношения.

2. Если законодательство не выбрано, то возникновение, изменение, прекращение (расторжение) трудового договора и вытекающие из него претензии регулируются законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой выполняется, выполнялась или должна была выполняться работа. Если работник выполняет работу на территории одной Договаривающейся Стороны на основании трудового договора с предприятием, находящимся на территории другой Договаривающейся Стороны, возникновение, изменение, прекращение (расторжение) трудового договора и вытекающие из него претензии регулируются законодательством этой Договаривающейся Стороны.

3. По вопросам, упомянутым в пункте 2 настоящей статьи, компетентны суды Договаривающейся Стороны, на территории которой выполняется, выполнялась или должна была выполняться работа. Компетентны также суды Договаривающейся Стороны, на территории которой имеет местожительство или местонахождение ответчик, равно как и на территории которой имеет местожительство или местонахождение истец, если на этой территории находится предмет спора или имущество ответчика.

Эту компетенцию стороны трудового договора могут изменить путем соглашения.

РАЗДЕЛ 6

ПОЛОЖЕНИЯ О РАСХОДАХ И ПРОЦЕССУАЛЬНЫХ ЛЬГОТАХ

Статья 45

Освобождение от внесения залога на покрытие расходов по ведению процесса

От граждан одной из Договаривающихся Сторон, которые обращаются в суды другой Договаривающейся Стороны, нельзя требовать внесения залога на покрытие расходов по ведению процесса только на том основании, что они являются иностранцами или не имеют местожительства или проживания на территории Договаривающейся Стороны, к органу которой они обращаются.

Освобождение от судебных расходов

Статья 46

1. Граждане одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны освобождаются от судебных расходов, а также пользуются правом бесплатного процессуального представительства на тех же условиях и в том же объеме, что и граждане этой Договаривающейся Стороны.

2. Льготы, упомянутые в пункте 1 настоящей статьи, распространяются на все процессуальные действия по данному делу, включая исполнение решения.

3. Освобождение от судебных расходов, предоставленное по определенному делу судом одной Договаривающейся Стороны, распространяется также на расходы, возникшие при совершении процессуальных действий по этому делу на территории другой Договаривающейся Стороны.

Статья 47

1. Для освобождения от судебных расходов или получения бесплатно процессуального представительства следует представить справку о личном, семейном и имущественном положении заявителя. Такие справки

выдаются компетентным органом Договаривающейся Стороны, на территории которой заявитель имеет местожительство или местопребывание.

2.Если заявитель не имеет на территории Договаривающихся Сторон местожительства или местопребывания, справка может быть выдана дипломатическим представительством или консульским учреждением Договаривающейся Стороны, гражданином которой является заявитель.

3.Суд, принимающий решение об освобождении от судебных расходов, может потребовать от органа, выдавшего справку, дополнительные разъяснения или информацию.

4.Если по законодательству Договаривающейся Стороны предоставление справки, упомянутой в пункте 1 настоящей статьи, не является обязательным, заявитель должен указать в заявлении на свое имущество и семейное положение.

Статья 48

1.Гражданин одной Договаривающейся Стороны, намеревающийся возбудить в суде другой Договаривающейся Стороны ходатайство об освобождении от судебных расходов или бесплатном процессуальном представительстве, может заявить это ходатайство устно или письменно для внесения в протокол компетентному суду по месту своего жительства или пребывания. Этот суд пересылает заявление вместе со справкой, упомянутой в статье 47 настоящего Договора, компетентному суду другой Договаривающейся Стороны.

2.Ходатайство, упомянутое в пункте 1 настоящей статьи, может быть заявлено одновременно с иском либо заявлением о возбуждении дела.

Статья 49

Суд одной Договаривающейся Стороны, возлагая на сторону, имеющую местожительство или местопребывание на территории другой Договаривающейся Стороны, обязанность уплаты судебных расходов или восполнения недостатков иска либо заявления, одновременно назначает срок не менее чем один месяц. Исчисление срока начинается со дня вручения соответствующего уведомления.

Статья 50

Сроки

1. Если суд одной Договаривающейся Стороны назначит стороне, проживающей на территории другой Договаривающейся Стороны, срок для совершения процессуальных действий, то о соблюдении срока свидетельствует дата штампа почтового учреждения Договаривающейся Стороны, с территории которой был отправлен требуемый документ.

2. В случае перевода в установленные сроки требуемых судом выплат и авансов на территорию другой Договаривающейся Стороны о соблюдении установленного срока свидетельствует дата их внесения в банк Договаривающейся Стороны, на территории которой проживает сторона.

3. К последствиям нарушения сроков суд, рассматривающий дело, применяет законодательство своего государства.

РАЗДЕЛ 7

ПРИЗНАНИЕ И ИСПОЛНЕНИЕ РЕШЕНИЙ

Статья 51

Признание решений по делам неимущественного характера

1. Вступившие в законную силу решения по гражданским делам неимущественного характера, вынесенные судами одной из Договаривающихся Сторон, подлежат признанию на территории другой Договаривающейся Стороны без специального производства, если суды другой Договаривающейся Стороны ранее не вынесли вступившее в законную силу решение по тому же делу, а также не обладали исключительной компетенцией в соответствии с настоящим Договором, а при отсутствии подобного регулирования в Договоре - в соответствии с внутренним законодательством этой Договаривающейся Стороны.

2. Решения по семейным делам неимущественного характера, вынесенные другими, кроме судов, учреждениями одной из Договаривающихся Сторон, подлежат признанию на территории другой Договаривающейся Стороны в соответствии с положениями статей 53-55 настоящего Договора. Такие решения могут быть, однако, признаны без проведения специального производства о признании, если это допускается

согласно законодательству Договаривающейся Стороны, на территории которой должно иметь место признание.

Признание и исполнение решений Статья 52

1. На условиях, предусмотренных настоящим Договором, Договаривающиеся Стороны признают и исполняют на своей территории следующие решения, вынесенные на территории другой Договаривающейся Стороны:

1) решения судов по гражданским делам;

2) приговоры судов по уголовным делам, в части возмещения ущерба, причиненного преступлением.

2. Судебными решениями в понимании пункта 1 настоящей статьи считаются также и утвержденные (заключенные) судом мировые соглашения по гражданским делам имущественного характера, нотариальные акты, имеющие силу исполнительной надписи по законодательству Договаривающейся Стороны, на территории которой они совершены, а также окончательные арбитражные решения, вступившие в законную силу и подлежащие исполнению.

Статья 53

Решения, упомянутые в статье 52 настоящего Договора, подлежат признанию и исполнению на территории другой Договаривающейся Стороны, если:

1) по законодательству Договаривающейся Стороны, на территории которой решение было вынесено, оно вступило в законную силу и подлежит исполнению, а по делам об алиментах - и если не вступило в законную силу, но подлежит немедленному исполнению;

2) в соответствии с настоящим Договором, а при отсутствии подобного регулирования в Договоре - в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено, дело не относится к исключительной компетенции органов этой Договаривающейся Стороны;

3)сторона не была лишена возможности защиты своих прав, а в случае ограниченной дееспособности - надлежащего представительства, в частности если сторона, не принявшая участия в судебном разбирательстве, своевременно и в надлежащем порядке получила повестку о вызове в суд;

4)по тому же делу между теми же сторонами не было вынесено вступившего в законную силу решения судом Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено, и если между теми же сторонами не было начато ранее производство в суде Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено;

5)решение суда третьего государства по тому же делу между теми же сторонами не было признано и исполнено на территории Договаривающейся Стороны, где решение должно быть признано и исполнено;

6)при вынесении решения по делу, в котором следовало применить закон другой Договаривающейся Стороны, этот закон был применен или если примененный в данном деле закон той Договаривающейся Стороны, орган которой вынес решение, по существу не отличается от закона другой Договаривающейся Стороны.

Статья 54

1.Ходатайство о признании и исполнении решения может быть представлено непосредственно компетентному суду Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено, либо через суд, рассмотревший дело в первой инстанции.

2.К ходатайству необходимо приложить:

1)решение или его заверенную копию с подтверждением того, что решение вступило в законную силу и подлежит исполнению, а по делам об алиментах, если решение не вступило в законную силу, - подтверждение того, что оно подлежит исполнению, если это не следует из самого решения;

2)документ, подтверждающий, что сторона, против которой было вынесено решение и которая не принимала участия в судебном разбирательстве, получила своевременно и в надлежащем порядке, в

соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой было вынесено решение, повестку о вызове в суд, а в случае ограниченной дееспособности стороны - документ, подтверждающий, что эта сторона была надлежаще представлена;

3) заверенный перевод ходатайства, а также документов, упомянутых в подпунктах 1 и 2 пункта 2 настоящей Статьи, на язык Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено.

Статья 55

Порядок признания и исполнения решений

1. Для признания и исполнения решения компетентен суд Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено.

2. В производстве по признанию и исполнению суд ограничивается установлением того, что условия, предусмотренные статьями 53 и 54 настоящего Договора, выполнены.

3. К признанию и исполнению решений применяется законодательство Договаривающейся Стороны, на территории которой решение должно быть признано и исполнено; это касается также формы ходатайства о признании и исполнении решения. К ходатайству о признании и исполнении решения необходимо приложить его копии и копии приложений для вручения участникам судопроизводства.

4. Если на территории Договаривающейся Стороны, суд которой вынес решение, исполнение было приостановлено, то на территории другой Договаривающейся Стороны приостанавливается производство по признанию и исполнению решения, а если уже ведется производство о принудительном исполнении - приостанавливается это производство.

5. При вынесении решения о признании и исполнении решения суд может потребовать от сторон дополнительные разъяснения, а также разъяснения от суда, вынесшего решение.

Исполнение решений о расходах

Статья 56

1. Если сторона, которая на основании статьи 45 настоящего Договора не внесла залога в обеспечение расходов по ведению процесса, будет решением суда, вступившим в законную силу, обязана оплатить эти расходы, то компетентный суд другой Договаривающейся Стороны бесплатно разрешает по ходатайству имеющей на то право стороны принудительное исполнение решения о взыскании расходов.

2. Под расходами по ведению процесса понимаются также расходы, связанные с засвидетельствованием вступления решения в законную силу и подтверждением того, что решение подлежит исполнению, и расходы по переводу ходатайства и требуемых документов.

Статья 57

1. Суд, рассматривающий вопрос об исполнении решения о расходах, ограничивается установлением того, что решение вступило в законную силу и подлежит исполнению.

2. К ходатайству об исполнении решения прилагается решение или заверенная копия части решения, устанавливающей размер расходов, с подтверждением того, что решение вступило в законную силу и подлежит исполнению, а также заверенный перевод ходатайства и этих документов.

3. Суд Договаривающейся Стороны, на территории которой расходы по ведению процесса были покрыты государством в виде аванса, может обратиться к компетентному суду другой Договаривающейся Стороны с просьбой о взыскании этих расходов. Этот суд в соответствии с законодательством бесплатно производит взыскание этих расходов и передает взысканные суммы дипломатическому представительству или консульскому учреждению другой Договаривающейся Стороны. При этом соответственно применяются положения пунктов 1 и 2 настоящей статьи.

Часть третья

УГОЛОВНЫЕ ДЕЛА

РАЗДЕЛ 1

ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ УГОЛОВНОГО ПРЕСЛЕДОВАНИЯ

Статья 58

Обязанность осуществления уголовного преследования

1. Каждая Договаривающаяся Сторона обязуется по ходатайству другой Договаривающейся Стороны осуществлять в соответствии со своим законодательством уголовное преследование против своих граждан, а также иных постоянно проживающих на ее территории лиц, подозреваемых в совершении преступления на территории запрашивающей Договаривающейся Стороны.

2. Договаривающиеся Стороны могут обращаться с ходатайствами об осуществлении преследования также за такие правонарушения, которые по законодательству запрашивающей Договаривающейся Стороны считаются преступлениями, а по законодательству запрашиваемой Договаривающейся Стороны - только административными проступками.

3. Если деяние, с которым связано возбуждение уголовного преследования, влечет за собой претензии о возмещении ущерба и были возбуждены соответствующие ходатайства о возмещении ущерба, они рассматриваются в данном уголовном деле.

4. Каждая из Договаривающихся Сторон по ходатайству другой Договаривающейся Стороны обязуется в соответствии со своим законодательством принять и рассмотреть материалы в отношении своих граждан или лиц, постоянно проживающих на ее территории и подозреваемых в совершении уголовно наказуемого деяния на территории другой запрашивающей Договаривающейся Стороны, но не достигших возраста, с которого наступает уголовная ответственность.

Статья 59
Ходатайство об осуществлении уголовного
преследования

1. Ходатайство об осуществлении уголовного преследования должно содержать:

1) наименование запрашивающего учреждения;

2) фамилию и имя подозреваемого лица, его гражданство, местожительство или местопребывание, возможно более полные данные о его личности;

3) описание и правовую квалификацию деяния, в связи с которым направляется ходатайство об осуществлении уголовного преследования, с указанием на последствия его совершения и причиненный ущерб.

2. К ходатайству прилагаются:

1) текст уголовных норм, а при необходимости - и других норм запрашивающей Договаривающейся Стороны, существенных для уголовного преследования;

2) материалы дела или их заверенные копии, а также доказательства;

3) ходатайства о возмещении ущерба и, по мере возможности, данные о размере ущерба;

4) заявления потерпевших о преследовании, если этого требует законодательство запрашиваемой Договаривающейся Стороны.

Статья 60
Передача подозреваемых лиц

1. Если в момент направления ходатайства об уголовном преследовании подозреваемое лицо находится под арестом на территории запрашивающей Договаривающейся Стороны, должна быть обеспечена его передача запрашиваемой Договаривающейся Стороне.

2. Если в момент направления ходатайства об уголовном преследовании подозреваемое лицо находится на свободе на территории запрашивающей Договаривающейся Стороны, эта Сторона должна

принять в соответствии со своим законодательством меры к его возвращению запрашиваемой Договаривающейся Стороне.

Статья 61
Уведомление о результатах уголовного преследования

Запрашиваемая Договаривающаяся Сторона должна уведомить запрашивающую Договаривающуюся Сторону об окончательном решении по делу. По просьбе запрашивающей Договаривающейся Стороны должна быть направлена копия этого решения.

Статья 62
Последствия принятия уголовного преследования

После принятия уголовного преследования компетентные органы запрашивающей Договаривающейся Стороны не могут вести производство в отношении того же лица за то же деяние, если только в ходатайстве об осуществлении уголовного преследования запрашивающая Договаривающаяся Сторона не оговорила, что она может возобновить производство в случае уведомления ее запрашиваемой Договаривающейся Стороной об отказе в возбуждении или прекращении производства.

РАЗДЕЛ 2

**ВЫДАЧА ДЛЯ УГОЛОВНОГО ПРЕСЛЕДОВАНИЯ
И ИСПОЛНЕНИЯ ПРИГОВОРА**

Выдача лиц
Статья 63

1. Договаривающиеся Стороны выдают друг другу по требованию, в соответствии с положениями настоящего Договора, лиц, находящихся на их территории, для уголовного преследования или для исполнения приговора.

2. Выдача для уголовного преследования производится за деяния, которые по законам обеих Договаривающихся Сторон являются

преступлениями и влекут за собой наказание в виде лишения свободы на срок свыше одного года или более тяжкое наказание.

3.Выдача для исполнения приговора производится за деяния, которые в соответствии с законом обеих Договаривающихся Сторон являются преступлениями, если при этом лицо, выдача которого требуется, приговорено к лишению свободы на срок не менее шести месяцев или к более тяжкому наказанию.

Статья 64

1.Выдача не имеет места, если:

1)лицо, выдача которого требуется, является гражданином запрашиваемой Договаривающейся Стороны;

2)уголовное преследование или исполнение приговора по законодательству запрашиваемой Договаривающейся Стороны не допускается за истечением срока давности или по другим законным основаниям;

3)на территории запрашиваемой Договаривающейся Стороны в отношении лица, выдача которого требуется, за то же самое преступное деяние уже вынесен вступивший в законную силу приговор или постановление о прекращении дела;

4)уголовное преследование возбуждается в порядке частного обвинения;

5)выдача запрещена по законодательству запрашиваемой Договаривающейся Стороны.

2.В выдаче может быть отказано, если:

1)преступление совершено на территории запрашиваемой Договаривающейся Стороны;

2)на территории запрашиваемой Договаривающейся Стороны против лица, выдача которого требуется, за то же преступное деяние ведется уголовное производство.

3. Если выдача не производится, запрашиваемая Договаривающаяся Сторона должна уведомить об этом запрашивающую Договаривающуюся Сторону с указанием оснований для отказа.

Статья 65
Требование о выдаче

1. Требование о выдаче должно содержать:

1) наименование запрашивающего учреждения;

2) имя и фамилию лица, в отношении которого направлено требование о выдаче, данные о гражданстве, местожительстве или местопребывании и другие данные о личности, а также по возможности - описание внешности с приложением фотографии, отпечатков пальцев;

3) описание совершенного деяния и правовую квалификацию деяния;

4) данные о размере причиненного материального ущерба.

2. К требованию о выдаче для уголовного преследования должна быть приложена удостоверенная копия постановления об аресте с описанием преступного деяния, а также текст закона, касающегося деяния, совершенного лицом, выдача которого требуется.

3. К требованию о выдаче для исполнения приговора должны быть приложены удостоверенная копия вступившего в законную силу приговора и текст закона, явившегося основанием для вынесения приговора.

Если осужденный начал отбывать наказание, должен быть указан срок отбытого наказания.

Статья 66
Дополнительные сведения к требованию о выдаче

Если полученные сведения окажутся недостаточными для принятия решения о выдаче, запрашиваемая Договаривающаяся Сторона может потребовать дополнительные сведения и установить для их представления срок до одного месяца. При наличии уважительных причин этот срок может быть продлен.

Арест с целью выдачи

Статья 67

По получении требования о выдаче запрашиваемая Договаривающаяся Сторона должна немедленно в соответствии со своим законодательством принять меры для ареста лица, выдача которого требуется, за исключением случаев, когда согласно настоящему Договору выдача не может быть произведена.

Статья 68

1. В случаях, не терпящих отлагательства, арест лица, выдача которого требуется, может быть произведен и до получения требования о выдаче, если запрашивающая Договаривающаяся Сторона определенно потребует этого со ссылкой на постановление об аресте или на вступивший в законную силу приговор, являющийся основанием для требования о выдаче. Требование об аресте может быть направлено по почте, телеграфу, телефаксу или при помощи других средств.

2. Компетентные учреждения юстиции каждой из Договаривающихся Сторон могут принять решение об аресте лица, находящегося на ее территории, и без получения требования, предусмотренного пунктом 1 настоящей статьи, если имеются достаточные основания подозревать, что оно совершило на территории другой Договаривающейся Стороны преступление, влекущее выдачу.

3. Об арестах, произведенных согласно пунктам 1 и 2 настоящей статьи, следует немедленно уведомить другую Договаривающуюся Сторону.

Статья 69

Освобождение арестованного лица

1. Договаривающаяся Сторона, к которой обращено требование о выдаче, может освободить лицо, арестованное в соответствии со статьей 67 настоящего Договора, если в срок, предусмотренный статьей 66 настоящего Договора, не поступит дополнительных данных, которые потребовала эта Сторона.

2. Лицо, арестованное согласно пунктам 1 и 2 статьи 68 настоящего Договора, освобождается, если требование о его выдаче не поступит в

течение месяца со дня, когда другая Договаривающаяся Сторона была уведомлена об аресте.

Статья 70 **Отсрочка выдачи**

Если лицо, выдача которого требуется, привлечено к уголовной ответственности или осуждено на территории запрашиваемой Договаривающейся Стороны за совершение другого преступления, его выдача может быть отсрочена до окончания уголовного производства либо до окончания отбытия наказания или до момента досрочного освобождения этого лица от отбытия наказания.

Статья 71 **Выдача на время**

1. Если отсрочка выдачи, предусмотренная статьей 70 настоящего Договора, может повлечь за собой истечение срока давности уголовного преследования или серьезно затруднить производство по делу, лицо, выдача которого требуется, по обоснованному ходатайству может быть выдано на время.

2. Лицо, выданное на время, должно быть возвращено немедленно по окончании процессуальных действий, для проведения которых оно было выдано, но не позднее трех месяцев со дня выдачи на время. В обоснованных случаях этот срок может быть продлен запрашиваемой Договаривающейся Стороной.

Статья 72 **Коллизия требований о выдаче**

Если выдачи одного и того же лица требуют несколько государств, то запрашиваемая Договаривающаяся Сторона вправе решить, какому из государств выдать это лицо. При принятии такого решения принимаются во внимание все обстоятельства, в частности гражданство данного лица, место совершения и характер преступления.

Статья 73 **Пределы уголовного преследования выданного лица**

1. Выданное лицо нельзя без согласия выдавшей его Договаривающейся Стороны привлечь к уголовной ответственности,

подвергнуть наказанию, а также выдать третьему государству за совершенное до выдачи преступление, иное чем то, за которое оно было выдано.

2.Согласия выдавшей Договаривающейся Стороны не требуется, если:

1)выданное лицо в течение месяца со дня окончания уголовного производства или отбытия наказания не покинуло территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны; в этот срок не засчитывается время, когда выданное лицо не могло не по своей вине покинуть территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны;

2)выданное лицо покинуло территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны, но добровольно возвратилось на эту территорию.

Статья 74 Передача

Запрашиваемая Договаривающаяся Сторона должна уведомить запрашивающую Договаривающуюся Сторону о месте и дате передачи. Если запрашивающая Договаривающаяся Сторона не примет лицо, подлежащее передаче, в течение пятнадцати дней со дня, установленного для передачи, это лицо может быть освобождено.

Статья 75 Повторная выдача

Если лицо, которое было выдано, уклонилось каким-либо образом от уголовного производства или от отбывания наказания и вновь вернулось на территорию запрашиваемой Договаривающейся Стороны, это лицо должно быть выдано по повторному требованию без пересылки документов, предусмотренных статьей 65 настоящего Договора.

Статья 76 Уведомление о результатах уголовного производства

Запрашивающая Договаривающаяся Сторона немедленно уведомит запрашиваемую Договаривающуюся Сторону о результатах уголовного производства в отношении выданного лица и по запросу направит копию окончательного решения по делу.

Статья 77
Транзитная перевозка

1. Каждая из Договаривающихся Сторон обязана по требованию другой Договаривающейся Стороны выдать разрешение на транзитную перевозку по своей территории лиц, выданных третьим государством запрашивающей Договаривающейся Стороне. Запрашиваемая Договаривающаяся Сторона может не выдать разрешение, если в соответствии с настоящим Договором отсутствует обязанность выдачи.

2. Требование о транзитной перевозке направляется и рассматривается в таком же порядке, как и требование о выдаче.

3. Запрашиваемая Договаривающаяся Сторона осуществляет транзитную перевозку наиболее приемлемым для себя способом.

Статья 78
Расходы по выдаче и транзитной перевозке

Расходы по выдаче несет Договаривающаяся Сторона, на территории которой они возникли. Расходы по транзитной перевозке несет запрашивающая Договаривающаяся Сторона.

РАЗДЕЛ 3

**ОСОБЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ, ОТНОСЯЩИЕСЯ К ПРАВОВОЙ
ПОМОЩИ ПО УГОЛОВНЫМ ДЕЛАМ**

Статья 79
Временная передача лиц, лишенных свободы

1. Если возникает необходимость допросить в качестве свидетеля лицо, которое лишено свободы на территории запрашиваемой Договаривающейся Стороны, то компетентные органы этой Стороны дают распоряжение о его доставке на территорию запрашивающей Договаривающейся Стороны. Данное лицо будет содержаться под стражей и после допроса подлежит немедленному возвращению.

2. При необходимости допроса в качестве свидетеля лица, лишенного свободы на территории третьего государства, компетентные органы

запрашиваемой Договаривающейся Стороны разрешат его транзитную перевозку через территорию своего государства.

Статья 80 **Передача предметов**

1. Компетентные органы Договаривающихся Сторон обязуются взаимно передавать по требованию предметы, которые были использованы для совершения преступления; предметы, добытые в результате преступления либо полученные путем их обмена или в качестве вознаграждения за него; другие предметы, являющиеся вещественными доказательствами в уголовном процессе, который ведется на территории запрашивающей Договаривающейся Стороны.

Под предметами понимаются также деньги и ценные бумаги.

2. Запрашиваемая Договаривающаяся Сторона может временно отложить передачу предметов или передать их на время, если они необходимы в другом уголовном процессе.

3. Права третьих лиц на предметы, переданные другой Договаривающейся Стороне, остаются неприкосновенными. По завершении уголовного процесса эти предметы возвращаются передавшей их Договаривающейся Стороне либо с ее согласия - непосредственно лицам, имеющим на них право.

4. При передаче предметов в соответствии с настоящей статьей не применяются положения законодательства Договаривающихся Сторон, ограничивающие ввоз и вывоз таких предметов.

5. Если имеется согласие на выдачу лица для уголовного преследования, передача предметов производится по возможности одновременно с передачей этого лица. Передача предметов производится и тогда, когда выдача лица, в отношении которой достигнуто согласие, не может быть осуществлена по причине смерти или бегства данного лица.

Статья 81 **Присутствие представителей Договаривающихся** **Сторон при оказании правовой помощи**

Представители одной Договаривающейся Стороны могут с согласия центрального органа другой Договаривающейся Стороны

присутствовать при исполнении на ее территории поручений об оказании правовой помощи.

Статья 82

Уведомление о приговорах и иная информация

1. Договаривающиеся Стороны уведомляют друг друга о вступивших в законную силу приговорах, вынесенных судами одной Договаривающейся Стороны в отношении граждан другой Договаривающейся Стороны.

2. Договаривающиеся Стороны по обоснованному запросу предоставляют друг другу информацию о судимости и о вступивших в законную силу приговорах, вынесенных судами одной Договаривающейся Стороны в отношении лиц, не являющихся гражданами запрашивающей Договаривающейся Стороны, если эти лица привлекаются к уголовной ответственности на территории запрашивающей Договаривающейся Стороны.

3. Договаривающиеся Стороны по запросу передают друг другу по возможности отпечатки пальцев лиц, упомянутых в пунктах 1 и 2 настоящей статьи.

Статья 83

Сведения о судимости

Договаривающиеся Стороны по запросу, обоснованному целями уголовного преследования, передают друг другу сведения о судимости, касающиеся граждан другой Договаривающейся Стороны, а также сведения о более поздних решениях по таким приговорам, если данные сведения подлежат учету в соответствии с законодательством запрашиваемой Договаривающейся Стороны.

Статья 84

Использование переданной информации

Информация, предоставленная в соответствии со статьями 82 и 83 настоящего Договора, может быть использована только в целях, для которых она была предоставлена, и не может быть передана третьему государству без согласия Договаривающейся Стороны, предоставившей эту информацию.

РАЗДЕЛ 4

ПЕРЕДАЧА ДЛЯ ОТБЫВАНИЯ НАКАЗАНИЯ ЛИЦ, ОСУЖДЕННЫХ К ЛИШЕНИЮ СВОБОДЫ

Общие положения

Статья 85

1. Договаривающиеся Стороны обязуются в соответствии с положениями настоящего раздела передавать друг другу лиц, осужденных судом одной Договаривающейся Стороны (далее именуемой Государством вынесения приговора) к лишению свободы и являющихся гражданами другой Договаривающейся Стороны, в государство их гражданства (далее именуемой Государством исполнения приговора) для отбывания наказания.

2. Настоящий раздел равно применяется к лицам, постоянно проживающим на территории Государства исполнения приговора.

Статья 86

Предложение о передаче осужденного для отбывания наказания может исходить как от Государства вынесения приговора, так и от Государства исполнения приговора.

Статья 87

Права осужденного

1. Осужденный, а также его представитель или близкие родственники (супруг, родители, дети, усыновители, усыновленные, родные братья и сестры, дед, бабушка, внуки) вправе обратиться к компетентным органам любой из Договаривающихся Сторон с просьбой о рассмотрении возможности направления ходатайства о передаче.

2. Компетентные органы Государства вынесения приговора информируют осужденного о его праве, предусмотренном в пункте 1 настоящей статьи, и о правовых последствиях передачи.

Статья 88
Порядок сношений

По вопросам настоящего раздела сносятся друг с другом со стороны Российской Федерации - Генеральная прокуратура Российской Федерации, а со стороны Республики Польша - Министерство юстиции Республики Польша.

Статья 89
Ходатайство о передаче

1. Ходатайство о передаче составляется в письменной форме.
2. К ходатайству Государства вынесения приговора прилагаются:

- 1) достоверные копии приговора, подлежащего исполнению, решений вышестоящих судебных инстанций, если таковые имеются, а также документ о вступлении приговора в законную силу;

- 2) текст статей закона, на основании которых лицо осуждено к лишению свободы;

- 3) документ, содержащий информацию об отбытой части наказания и о той части наказания, которая подлежит отбыванию;

- 4) документ об исполнении дополнительного наказания, если оно было назначено;

- 5) документ о согласии на передачу, подписанный осужденным, а в случае, предусмотренном в пункте 2 статьи 90 настоящего Договора, - его представителем;

- 6) документ, подтверждающий гражданство или постоянное место жительства, если таковой имеется;

- 7) другие документы, которые могут иметь значение для решения вопроса о передаче.

3. К ходатайству Государства исполнения приговора прилагаются:

- 1) документ, подтверждающий гражданство или постоянное место жительства осужденного;

2) текст статей закона, из которых видно, что деяния, за которые лицо было осуждено к лишению свободы, является преступлением и в Государстве исполнения приговора.

В случае согласия на передачу Государство вынесения приговора прилагает к сообщению о своем согласии документы, упомянутые в подпунктах 1 - 5 пункта 2 настоящей статьи.

4. Каждая из Договаривающихся Сторон может истребовать документы, указанные в пунктах 2 и 3 настоящей статьи, до обращения о передаче или до принятия решения о передаче.

5. О ходатайствах и решениях, принятых Государством вынесения приговора или Государством исполнения приговора, сообщается в письменной форме осужденному, а в случае, предусмотренном в пункте 2 Статьи 90 настоящего Договора, - его законному представителю.

Статья 90 **Условия передачи**

Передача осужденного в соответствии с положениями настоящего раздела производится, если:

1) приговор вступил в законную силу и неотбытый срок лишения свободы составляет не менее шести месяцев;

2) согласие на передачу выражено осужденным, а если он не способен должным образом выразить такое согласие - его законным представителем;

3) деяние, за которое осуждено лицо, является преступлением и по законодательству Государства исполнения приговора или являлось бы таковым, в случае его совершения на территории Государства исполнения приговора;

4) не истек срок давности для исполнения приговора по законодательству одной из Договаривающихся Сторон;

5) приговор не был вынесен заочно;

6) в Государстве исполнения приговора за то же деяние лицо не было осуждено или оправдано либо дело не было прекращено;

7) по мнению запрашиваемой Договаривающейся Стороны, это не нанесет ущерба суверенитету, безопасности, общественному порядку или другим важным интересам, а также не будет противоречить основным принципам законодательства или международным обязательствам этой Договаривающейся Стороны;

Статья 91 Передача

В случае согласия о передаче компетентные органы Договаривающихся Сторон определяют срок, место и порядок передачи осужденного, а в случае необходимости согласуют с заинтересованными Государствами вопрос о транзите.

Статья 92 Исполнение приговора

1. Если приговор будет принят к исполнению, то суд Государства исполнения приговора определяет подлежащее исполнению наказание в виде лишения свободы на срок, установленный в решении суда Государства вынесения приговора.

2. В счет наказания к лишению свободы, определяемого Государством исполнения приговора, засчитывается часть наказания, которую осужденный отбыл в Государстве вынесения приговора.

3. Если по законодательству Государства исполнения приговора за данное преступление предельный срок лишения свободы меньше, чем назначенный по приговору, суд Государства исполнения приговора определяет максимальный срок лишения свободы, предусмотренный законодательством этого Государства за совершение данного деяния.

4. Если по законодательству Государства исполнения приговора за совершение данного преступления в качестве наказания не предусмотрено лишение свободы, суд Государства исполнения приговора определяет по законодательству своего Государства наказание, наиболее соответствующее назначенному по приговору.

5. В результате принятия приговора к исполнению Государством исполнения приговора осужденный ни в коем случае не может оказаться

в худшем положении по сравнению с тем, в котором он находился бы при исполнении приговора в Государстве вынесения приговора.

6. Положения предшествующих пунктов применяются и для определения и исполнения дополнительного наказания. Назначенное по приговору дополнительное наказание, если оно не было исполнено, определяется судом Государства исполнения приговора, если такое наказание за совершение данного преступления предусмотрено законодательством этого Государства.

Статья 93

Уведомление о рассмотрении ходатайства

Государство исполнения приговора в возможно короткий срок сообщает Государству вынесения приговора, в каком объеме удовлетворено ходатайство о принятии приговора к исполнению. Полный либо частичный отказ должен быть обоснован.

Статья 94

Условия и порядок исполнения наказания

Условия и порядок исполнения наказания определяются законодательством Государства исполнения приговора.

Статья 95

Гарантии осужденного

Осужденный, переданный для отбывания наказания в Государство исполнения приговора, не может быть вновь привлечен в этом Государстве к уголовной ответственности за то же деяние, за исключением случаев, когда приговор по его делу отменен и предусмотрено новое расследование и судебное разбирательство.

Статья 96

Помилование и амнистия

1. Помилование осужденного может быть произведено в Государстве исполнения приговора. Государство вынесения приговора может обратиться к Государству исполнения приговора с предложением о помиловании.

2. Государство исполнения приговора применяет в отношении осужденного амнистию, объявленную как в Государстве исполнения приговора, так и в Государстве вынесения приговора.

Статья 97 **Пересмотр приговора**

1. Пересмотр приговора в отношении осужденного, переданного для отбывания наказания в Государство исполнения приговора, может осуществляться только судом Государства вынесения приговора. Об изменении приговора Государство вынесения приговора незамедлительно информирует Государство исполнения приговора.

2. Государство исполнения приговора незамедлительно прекращает исполнение наказания по получении от Государства вынесения приговора уведомления о принятии решения, согласно которому наказание уже не подлежит исполнению.

3. Если после передачи осужденного для отбывания наказания приговор в Государстве вынесения приговора отменен и предусмотрено новое расследование или судебное разбирательство, копия решения об этом и другие материалы, необходимые для нового рассмотрения, направляются Государству исполнения приговора для решения вопроса о привлечении его к ответственности по законодательству этого Государства.

Статья 98 **Уведомления об исполнении приговора**

Государство исполнения приговора уведомляет Государство вынесения приговора в случаях:

- 1) когда осужденный отбыл наказание;
- 2) если осужденный совершил побег или другим образом уклоняется от отбывания наказания;
- 3) запроса Государства вынесения приговора о ходе исполнения приговора.

Статья 99 **Правовые последствия исполнения приговора**

В отношении осужденного, переданного для отбывания наказания в Государство исполнения приговора, наступают такие же правовые

последствия осуждения, как и в отношении осужденных в этом Государстве за совершение такого деяния.

Статья 100
Расходы по исполнению приговора

Расходы, связанные с передачей осужденного и исполнением наказания, несет Договаривающаяся Сторона, на территории которой эти расходы возникли.

Статья 101
Пределы действия во времени

Положения данного раздела применяются также в отношении лиц, осужденных до вступления настоящего Договора в силу.

Часть четвертая

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 102

Настоящий Договор не затрагивает прав и обязательств Договаривающихся Сторон по другим заключенным ими международным договорам.

Статья 103

Разногласия, которые могут возникнуть в связи с толкованием или применением положений настоящего Договора, будут разрешаться путем взаимных консультаций.

Статья 104

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступает в силу по истечении 60 дней со дня обмена ратификационными грамотами. Обмен ратификационными грамотами состоится в *Moskwa*.

Статья 105

Настоящий Договор заключен сроком на пять лет. Действие Договора будет автоматически продлеваться каждый раз на последующий пятилетний период, если ни одна из Договаривающихся Сторон не уведомит в письменной форме другую Договаривающуюся Сторону за шесть месяцев до истечения очередного пятилетнего периода о своем намерении прекратить его действие.

Статья 106

1. Со дня вступления в силу настоящего Договора прекратит свое действие в отношениях между Договаривающимися Сторонами Договор между Союзом Советских Социалистических Республик и Польской Народной Республикой о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам, подписанный в Варшаве 28 декабря 1957 года.

2. Прекращение действия Договора, упомянутого в пункте 1 настоящей статьи, не лишает правовой силы решений учреждений одной Договаривающейся Стороны, которые признаны и исполняются на территории другой Договаривающейся Стороны на основании этого Договора.

Совершено в Варшаве ~~21~~ 16 ~~1956~~ 1996 г. в двух экземплярах, каждый на польском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

За Республику Польша

За Российскую Федерацию

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF POLAND AND THE RUSSIAN
FEDERATION ON LEGAL ASSISTANCE AND LEGAL RELATIONS IN CIV-IL
AND CRIMINAL MATTERS

The Republic of Poland and the Russian Federation, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

Guided by the desire to further develop friendly relations between the two States,

Endeavouring also to deepen and improve mutual cooperation in the field of legal assistance and legal relations,

Have agreed as follows:

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1. Legal protection

1. The nationals of each Contracting Party shall enjoy in the territory of the other Contracting Party the same legal protection of person and property as that enjoyed by nationals of that Contracting Party.

2. The nationals of each Contracting Party shall be entitled to free and unhindered access to the authorities of the other Contracting Party with competence in civil and criminal matters and may appear before them, file claims, present petitions, and perform other procedural actions, under the same conditions as nationals of that Contracting Party.

3. The provisions of this Agreement pertaining to the nationals of the Contracting Parties shall apply, *mutatis mutandis*, to legal persons established under the legislation of either Contracting Party.

4. In this Agreement, civil matters shall also mean family and labour matters.

Article 2. Granting of legal assistance

The judicial authorities and other bodies of the Contracting Parties that have competence in civil and criminal matters shall grant one another legal assistance in those matters. The judicial authorities shall consist of the courts and prosecutorial bodies, as well as notaries, provided they have competence in civil matters pursuant to the legislation of the Contracting Party in whose territory they are located.

Article 3. Method of communication

1. With respect to matters to which this Agreement applies, the judicial authorities shall communicate with one another other through the central bodies.

2. For the purposes of this Agreement, the central bodies shall be as follows: for the Republic of Poland, the Ministry of Justice of the Republic of Poland; for the Russian Federation,

the Ministry of Justice of the Russian Federation and the Procurator-General's Office of the Russian Federation.

3. The other bodies of the Contracting Parties that have competence in civil and criminal matters shall request legal assistance through the judicial authorities. Such requests shall be transmitted via the central bodies.

4. The central bodies, by mutual consent, may decide that the judicial authorities of the Contracting Parties can communicate with one another directly on certain questions.

Article 4. Language

1. Requests for legal assistance shall be made in the language of the requesting Contracting Party.

2. If, under the provisions of this Agreement, letters and documents being transmitted are required to have an attached translation into the language of the other Contracting Party, such translations must be duly certified.

Article 5. Scope of legal assistance

The Contracting Parties shall provide one another with legal assistance through the performance of procedural actions envisaged under the legislation of the requested Contracting Party, in particular by compiling, transmitting, and serving documents; executing searches; obtaining and delivering material evidence; performing expert examinations; interrogating parties, witnesses, experts, suspects, accused persons and other persons; carrying out criminal prosecutions; extraditing persons for criminal prosecution or the enforcement of a verdict; and transferring convicted persons to serve their sentences.

Article 6. Content and form of requests for legal assistance

1. A request for legal assistance must include the following:

(1) Name of the requesting authority;

(2) Name of the requested authority;

(3) Designation of the case for which legal assistance is being requested;

(4) Full names of the parties, suspects and accused or convicted persons, their place of permanent or temporary residence, nationality, occupation, and, where possible in criminal cases, place and date of birth and names of their parents, as well as, with regard to legal persons, name and location;

(5) Full names and addresses of representatives of the persons listed in subparagraph 4;

(6) Substance of the request and information needed for its execution, including the full names and addresses of witnesses, as well as their date and place of birth, if known;

(7) In criminal cases, also a description of the crime committed and its legal definition.

2. Requests for legal assistance must be signed and stamped with the official seal of the requesting authority.

3. The Contracting Parties may use bilingual forms for their requests for legal assistance.

Article 7. Execution of requests for legal assistance

1. In executing a request for legal assistance, the requested authority shall apply the law of its own State. If requested by the requesting authority, it may apply the procedural rules of the requesting Contracting Party, provided that such procedures do not conflict with the legislation of the requested Contracting Party.

2. If the requested authority is not competent to execute the request, it shall transmit the request to the competent authority, informing the requesting authority thereof.

3. At the request of the requesting authority, the requested authority shall promptly notify the requesting authority and the parties concerned of the time and place of execution of the request.

4. If the exact address of the person to which the request pertains is unknown, the requested authority shall take appropriate measures to ascertain it.

5. Following execution of the request, the requested authority shall send the documents to the requesting authority. If the request cannot be executed, the requested authority shall return the request to the requesting authority, informing it of the reasons for non-execution.

Article 8. Calling of a witness or expert

1. If, in the course of a preliminary inquiry or a court hearing that is under way in the territory of one of the Contracting Parties, the need arises for the personal appearance of a witness or expert who is located in the territory of the other Contracting Party, a request for the service of a sum-mons must be filed with the appropriate judicial authority of that Contracting Party.

2. The summons may not include penalties for failure to appear.

3. No witness or expert of any nationality who has voluntarily appeared before the relevant authority of the other Contracting Party in response to a summons may be criminally or administratively prosecuted, taken into custody or punished in the territory of that Party in connection with any act committed before crossing the State border of that Party. Moreover, such individuals may not be criminally or administratively prosecuted, taken into custody or punished in connection with their testimony or for their opinions offered as experts or in connection with the act that is the focus of the proceedings.

4. Witnesses or experts shall forfeit the safeguards listed in paragraph 3 of this article if they fail to leave the territory of the requesting Contracting Party within 15 days from the time of being notified by the requesting authority that their presence is no longer needed. That period shall not include time during which the witnesses or experts were unable to leave the territory of the requesting Contracting Party as a result of circumstances beyond their control.

5. Witnesses or experts who have appeared in the territory of the other Contracting Party when summoned shall be entitled to reimbursement by the summoning authority of the expenses they incurred in connection with their travel and stay abroad and to reimbursement for lost wages for days away from work; in addition, experts shall be entitled to expert's fees. The summons must indicate the types of payment to which the individuals called are entitled; at the individuals' request, the Contracting Party which issued the summons shall pay an advance to cover expenses.

Article 9. Service of documents

The requested authority shall serve documents in accordance with the procedures in place in its State if the documents were prepared in the language of the requested Contracting Party or if a certified translation into the language of that Contracting Party accompanies them. If the documents were not prepared in the language of the requested Contracting Party or were not accompanied by a translation, they shall be served to the addressee if the latter is willing to accept them.

Article 10. Confirmation of service of documents

Service of documents shall be certified by a confirmation signed by the person to whom the document was served, stamped with the official seal of the requested authority and showing the date of service and the signature of the employee of the authority that served the document, or by another document issued by that authority that must indicate the method, place and time of service.

Article 11. Costs of legal assistance

1. Each of the Contracting Parties shall bear the costs arising in its territory in connection with the provision of legal assistance.

2. The requested authority shall inform the requesting authority of the amount of the costs incurred. If the requesting authority recovers those costs from the person liable therefor, that amount shall accrue to the Contracting Party that recovered those costs.

Article 12. Provision of information

The central authorities of the Contracting Parties shall, upon request, provide each other with information concerning the legislation in force or formerly in force in their respective States and on questions of its application by the judicial authorities.

Article 13. Transfer of items and funds

If, in the implementation of this Agreement, items or funds are transferred from the territory of one Contracting Party to the territory of the other Contracting Party or to the diplomatic mission or consular post of the other Contracting Party, such transfer shall conform to the legislation of the Contracting Party whose authority effected the transfer.

Article 14. Ascertaining addresses and other information

1. The judicial authorities of the Contracting Parties shall, upon request, assist one another in ascertaining the addresses of persons in their territory within the framework of the provision of legal assistance in civil and criminal matters.

2. If claim is filed in a court of one of the Contracting Parties for the collection of maintenance from a person in the territory of the other Contracting Party, the judicial authority of that Contracting Party shall, upon request, provide as much assistance as it can in ascertaining the place of work and income of the respondent.

Article 15. Recognition of documents

1. Documents prepared or certified by a competent authority of one of the Contracting Parties and bearing an official seal and the signature of an authorized official shall be recognized in the territory of the other Contracting Party without legalization. This provision shall also apply to translations and document excerpts certified by the proper authority.

2. Documents recognized as being official in the territory of one of the Contracting Parties shall be recognized as such in the territory of the other Contracting Party.

Article 16. Transmittal of civil registration and other documents

1. The Contracting Parties shall be obliged, upon request, to send to each other, through the diplomatic channel, untranslated and free of charge, documents concerning education and employment history, as well as other documents relating to the personal rights and interests of nationals of the other Contracting Party.

2. The civil registration authorities of one Contracting Party shall, upon request, send civil registration documents, untranslated and free of charge, to the authorities of the other Contracting Party.

Article 17. Denial of legal assistance

Legal assistance may be denied if its provision could prejudice the sovereignty, security, public order or other vital interests of the requested Contracting Party or if it contravenes the fundamental principles of the law of the requested Contracting Party or its international obligations.

PART II. CIVIL MATTERS

Article 18. General provisions

If, in accordance with the provisions of this Agreement, the judicial authorities of both Contracting Parties have competence with respect to a given issue and an application to institute proceedings has been filed with the judicial authority of one of the Parties, the judicial authority of the other Party shall cease to have competence.

SECTION 1. ISSUES OF PERSONAL STATUS

Article 19. Legal capacity and legal competency

1. The legal competency of a natural person shall be defined in accordance with the legislation of the Contracting Party of which the person is a national.
2. The legal capacity and legal competency of a legal person shall be defined in accordance with the legislation of the Contracting Party under which the legal person was established.

Declaration of restricted competency or legal incompetency

Article 20

Unless otherwise specified by this Agreement, jurisdiction in declaring a person to be of restricted competency or legally incompetent shall belong to a court of the Contracting Party of which the person concerned is a national. The court shall apply the legislation of its State.

Article 21

1. If a court of one of the Contracting Parties establishes that there are grounds to declare a person who resides in its territory, but who is a national of the other Contracting Party, to be of restricted competency or legally incompetent, the court shall so inform the appropriate court of the other Contracting Party of which the person is a national.
2. In urgent circumstances, the court referred to in paragraph 1 of this article may take the requisite measures to protect that person or that person's property. Information regarding such measures shall be sent to the appropriate court of the Contracting Party of which the person is a national.
3. If the court of the other Contracting Party, after having been notified in accordance with paragraph 1 of this article, declares that it authorizes the court at the place of residence of the person concerned to take further action or if it fails to respond within three months, the court at the place of residence of the person concerned may institute proceedings to declare that person to be of restricted competency or legally incompetent in accordance with the legislation of its own State, provided that such grounds for declaring a person to be of restricted competency or legally incompetent are also recognized under the legislation of the Contracting Party of which the person concerned is a national.

Article 22

Articles 20 and 21 of this Agreement shall also apply in the removal of the restricted competency status of a person or in the declaration of a person to be legally competent.

Article 23. Declaration of a person to be missing or dead

1. In the declaration of a person to be missing or dead, as well as in the establishment of the fact of death, the legislation of the Contracting Party of which the person was a national at the time at which such person was last known to be alive shall apply, and the courts of that Contracting Party shall have jurisdiction.

2. A court of either Contracting Party may, in accordance with the legislation of its State, declare a national of the other Contracting Party to be missing or dead, as well as establish the fact of the person's death:

(1) At the request of a person intending to exercise rights of inheritance or rights arising from property relations between spouses in respect of the immovable property of the deceased or missing person in the territory of the Contracting Party whose court is required to render a judgment;

(2) At the request of the deceased or missing person's spouse residing at the time at which the petition was filed in the territory of the Contracting Party whose court is required to render a judgment.

3. A judgment rendered in accordance with paragraph 2 of this article shall have legal effect solely in the territory of the Contracting Party whose court rendered the judgment.

SECTION 2. ISSUES OF FAMILY LAW

Article 24. Contract of marriage

1. The terms of a contract of marriage shall be determined by each of the persons entering into wedlock in accordance with the legislation of the Contracting Party of which the person is a national. In addition, the legislation of the Contracting Party in whose territory the marriage takes place shall be observed with regard to impediments to marriage.

2. The form of a contract of marriage shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory the marriage takes place.

Article 25. Personal and property relations of spouses

1. The personal and property relations of spouses shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory the spouses have a domicile.

2. If one spouse resides in the territory of one Contracting Party, and the other resides in the territory of the other Contracting Party, their personal and property relations shall be determined by the legislation of the Contracting Party of which the spouses are nationals. If one of the spouses

is a national of one Contracting Party, and the other is a national of the other Contracting Party, the legislation of the Contracting Party whose court is hearing the case shall apply.

3. In cases involving the personal and property relations of spouses under the circumstance envisaged in paragraph 1 of this article, the courts of the Contracting Party in whose territory the spouses have a domicile shall have jurisdiction. If, however, the spouses are nationals of the other Contracting Party, the courts of that Contracting Party shall have jurisdiction.

Under the circumstances envisaged in paragraph 2 of this article, the courts of the Contracting Party of which the spouses are nationals shall have jurisdiction. If one of the spouses is a national of one Contracting Party, and the other is a national of the other Contracting Party, the courts of both Contracting Parties shall have jurisdiction.

Article 26. Dissolution of marriage

1. In cases involving the dissolution of a marriage, the legislation of the Contracting Party of which the spouses are nationals when the petition for dissolution is filed shall apply, and the authorities of that Contracting Party shall have jurisdiction. If the spouses reside in the territory of the other Contracting Party, the authorities of that Contracting Party shall also have jurisdiction.

2. If, at the time when the petition for dissolution is filed, one of the spouses is a national of one Contracting Party, and the other is a national of the other Contracting Party, the terms of the dissolution shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory they have a domicile.

If one of the spouses resides in the territory of one Contracting Party, and the other spouse resides in the territory of the other Contracting Party, the legislation of the Contracting Party in whose authority the divorce case is being heard shall apply.

3. In divorce cases under the circumstance envisaged in paragraph 2 of this article, the authority of the Contracting Party in whose territory the spouses have a domicile shall have jurisdiction.

If one of the spouses resides in the territory of one Contracting Party, and the other spouse resides in the territory of the other Contracting Party, the authorities of both Contracting Parties shall have jurisdiction.

4. A court with jurisdiction in matters of divorce shall also have jurisdiction in matters involving the settlement of disputes regarding the upbringing of children and child support for minor children.

Article 27. Recognition and annulment of marriage

In cases involving recognition of marriage or annulment of marriage, the legislation of the Contracting Party in accordance with which the marriage was contracted shall apply. The jurisdiction of the courts shall be determined in accordance with article 26 of this Agreement.

Article 28. Legal relations between parents and children

1. Legal relations between parents and children shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory they have a common domicile.

2. If the domicile of either of the parents or any of the children is in the territory of the other Contracting Party, the legal relations between them shall be determined by the legislation of the Contracting Party of which the child is a national.

3. In the matters referred to in paragraphs 1 and 2 of this article, the authorities both of the Contracting Party of which the child is a national and of the Contracting Party in whose territory the child resides shall have jurisdiction.

Article 29. Other cases involving the collection of maintenance payments

1. In other cases involving the collection of maintenance payments, the legislation of the Contracting Party in whose territory the person claiming the maintenance payments resides shall apply.

2. Under the circumstances referred to in paragraph 1 of this article, a court of the Contracting Party in whose territory the person claiming the maintenance payments resides shall have jurisdiction.

Article 30. Adoption

1. In matters of adoption, the legislation of the Contracting Party of which the adopter is a national at the time the petition is filed shall apply. If the adopter is a national of one Contracting Party, but resides in the territory of the other Contracting Party, the legislation of the second Contracting Party shall apply.

2. In an adoption, the legislation of the Contracting Party of which the adoptee is a national shall also apply with regard to the child's consent, the consent of the child's legal representative and the permission of the competent State authority, as well as with regard to adoption restrictions associated with changing the child's domicile in one State to a domicile in the other State.

3. If the child is adopted by spouses, one of whom is a national of one Contracting Party and the other a national of the other Contracting Party, the requirements stipulated by the legislation of both Contracting Parties must be met. If, however, the spouses are domiciled in the territory of one Contracting Party, the legislation of that Contracting Party shall apply.

4. The provisions of paragraphs 1–3 of this article shall apply, *mutatis mutandis*, to modification, termination and invalidation of adoption.

5. In cases involving adoption or modification, termination, or invalidation of adoption, the authority of the Contracting Party of which the adoptee is a national at the time the petition is filed shall have jurisdiction. If the adoptee is a national of one Contracting Party, but is domiciled in the territory of the other Contracting Party, where the adopter is also domiciled, the authority of that Contracting Party shall also have jurisdiction.

Guardianship and custody

Article 31

1. In matters of guardianship and custody, unless otherwise specified by this Agreement, the legislation of the Contracting Party of which the prospective ward is a national shall apply.

2. The legal relations between guardian or custodian and ward shall be determined by the legislation of the Contracting Party whose authority appointed the guardian or custodian.

3. The obligation to accept the office of guardian or custodian shall be determined by the legislation of the Contracting Party of which the person appointed as guardian or custodian is a national.

4. A guardian or custodian who is a national of one Contracting Party may be appointed for a ward who is a national of the other Contracting Party if the former resides in the territory of the Contracting Party in which the guardianship or custody is to be exercised and if the former's appointment more fully serves the interests of the prospective ward.

5. In cases involving the establishment of guardianship and custody, the authority of the Contracting Party of which the prospective ward is a national shall have jurisdiction.

Article 32

1. If, for the protection of the interests of a national of one Contracting Party whose domicile, residence or property is located in the territory of the other Contracting Party, the need arises to take measures involving guardianship or custody, the authority of the latter Contracting Party shall, without delay, notify the competent authority referred to in article 31, paragraph 5 of this Agreement.

2. Under urgent circumstances, the authority of the other Contracting Party shall take provisional measures in accordance with its legislation and shall immediately notify the competent authority referred to in article 31, paragraph 5 of this Agreement.

Such measures shall remain in effect until such time as the latter authority decides otherwise.

Article 33

1. The competent authority referred to in article 31, paragraph 5, of this Agreement may transfer guardianship or custody to the authority of the other Contracting Party if the person under guardianship or custody has a domicile, residence or property in the territory of that Contracting Party. Such transfer shall take effect when the requested authority assumes guardianship or custody and notifies the requesting authority accordingly.

2. The authority that, in accordance with paragraph 1 of this article, has assumed guardianship or custody, shall exercise it in accordance with the legislation of its State.

SECTION 3. PROPERTY ISSUES

Article 34. Form of transactions

1. The form of a transaction shall be determined by the legislation of the Contracting Party applicable to the transaction itself.

Compliance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the transaction is per-formed shall, however, be sufficient.

2. The form of transactions involving immovable property shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory the immovable property is located.

Article 35. Immovable property

Legal relations pertaining to immovable property shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory the immovable property is located and shall be under the jurisdiction of the authorities of that Contracting Party.

Article 36. Obligations under contracts

1. Obligations under contracts shall be subject to the legislation of the State that is chosen by the parties. If the parties have not chosen the legislation to be applied, the legislation of the Contracting Party in whose territory the party that performs action essential to the contract resides, was established, or has a registered office shall apply. A contract on the establishment of a company shall be subject to the law of the Contracting Party in whose territory the company is to be established.

2. Jurisdiction in the matters referred to in paragraph 1 of this article shall be exercised by a court of the Contracting Party in whose territory the respondent has a domicile or a registered office. A court of the Contracting Party in whose territory the applicant has a domicile or a registered office shall also have jurisdiction if the object of a dispute or the property of the respondent is located in that territory.

The parties undertaking the obligations may change that jurisdiction by mutual agreement.

Article 37. Liability for damage (for improper actions)

1. Liability for damage (for improper actions) shall be determined by the legislation of the Contracting Party in whose territory the act which gave rise to the claim for damages occurred.

If the plaintiff and the respondent are nationals of the same Contracting Party, the legislation of that Contracting Party shall apply.

2. In the matters referred to in paragraph 1 of this article, a court of the Contracting Party in whose territory the act which gave rise to the claim for damages occurred or in whose territory the respondent has a domicile or a registered office shall exercise jurisdiction. A court of the Contracting Party in whose territory the applicant has a domicile or a registered office shall also have jurisdiction if the property of the respondent is located in that territory.

SECTION 4. SUCCESSION ISSUES

Article 38. Principle of equality

1. The nationals of either of the Contracting Parties may inherit property and other rights in the territory of the other Contracting Party, by law or under a will, under the same conditions and to the same extent as nationals of that Contracting Party.

2. The nationals of either of the Contracting Parties may make testamentary arrangements regarding property located in the territory of the other Contracting Party.

Article 39. Applicable legislation

1. Legal relations in the area of succession to movable property shall be governed by the legislation of the Contracting Party of which the decedent was a national at the time of death.
2. Legal relations in the area of succession to immovable property shall be governed by the legislation of the Contracting Party in whose territory the property is located.
3. The question of which inherited property is to be regarded as movable and which is to be regarded as immovable shall be decided in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the property is located.

Article 40. Escheat

If, under the legislation of the Contracting Party specified in article 39 of this Agreement, the State is the successor, movable property shall revert to the Contracting Party of which the decedent was a national at the time of death, and immovable property, to the Contracting Party in which it is located.

Article 41. Wills

1. The capacity to make or revoke a will and the legal consequences of testamentary defects shall be determined by the legislation of the Contracting Party of which the testator was a national at the time of making or revoking the will.
2. The form of making or revoking a will shall be determined by the legislation of the Contracting Party of which the testator was a national at the time of making or revoking the will. Compliance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the will was made or revoked shall, however, be sufficient.

Article 42. Jurisdiction in matters of succession

1. In matters of succession to movable property, the authorities of the Contracting Party of which the testator was a national at the time of death shall exercise jurisdiction.
2. In matters of succession to immovable property, the authorities of the Contracting Party in which the property is located shall have jurisdiction.
3. If all the movable property remaining after the death of a national of one Contracting Party is located in the territory of the other Contracting Party, succession proceedings shall, by petition of one heir and subject to the consent of all known heirs, be conducted by an authority of that Contracting Party.

Article 43. Opening (publication) of wills

Wills shall be opened (published) by an authority of the Contracting Party in whose territory the will is located. A copy of the will and of the record of its opening (publication) shall be sent to the authority which is competent to conduct the succession proceedings.

SECTION 5. LABOUR LAW ISSUES

Article 44

1. The parties to an employment contract may themselves choose the legislation governing their labour relations.

2. If no legislation is chosen, the formulation, amendment, and termination (cancellation) of the employment contract, as well as claims arising from it, shall be governed by the legislation of the Contracting Party in whose territory the work is being performed, was performed or was to be performed. If the employee performs work in the territory of one Contracting Party on the basis of an employment contract with a company that is located in the other Contracting Party, the formulation, amendment, and termination (cancellation) of the employment contract, as well as claims arising from it, shall be governed by the legislation of that Contracting Party.

3. Jurisdiction in the matters referred to in paragraph 2 of this article shall be exercised by the courts of the Contracting Party in whose territory the work is being performed, was performed or was to be performed. Jurisdiction shall also be exercised by the courts in the Contracting Party in whose territory the respondent has a domicile or a registered office, as well as the Contracting Party in whose territory the applicant has a domicile or a registered office if the object of the dispute or the property of the respondent is located in that territory.

The parties to an employment contract may change that jurisdiction, by mutual agreement.

SECTION 6. PROVISIONS ON COSTS AND PROCEDURAL PRIVILEGES

Article 45. Exemption from deposit of security to cover the costs of proceedings

Nationals of either of the Contracting Parties who petition courts of the other Contracting Party cannot be required to deposit security to cover the costs of the proceedings solely on the grounds that they are aliens or do not have a domicile or residence in the territory of the Contracting Party whose authority they are petitioning.

Exemption from legal costs

Article 46

1. Nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall be exempt from legal costs and shall be entitled to free procedural representation under the same conditions and to the same extent as nationals of that Contracting Party.

2. The privileges referred to in paragraph 1 of this article shall apply to all the procedures in a given case, including enforcement of a judgment.

3. The exemption from legal costs granted in a given case by a court of one Contracting Party shall also extend to costs arising in the performance of procedures for such case in the territory of the other Contracting Party.

Article 47

1. In order to secure an exemption from legal costs or receive free procedural representation, information on the personal, family, and property status of the applicant must be submitted. Such information shall be provided by the competent authority of the Contracting Party in whose territory the applicant has a domicile or residence.

2. If the applicant does not have a domicile or residence in the territory of either of the Contracting Parties, the information may be provided by the diplomatic mission or consular post of the Contracting Party of which the applicant is a national.

3. The court that is ruling on exemption from legal costs may require further explanations or additional information from the authority that provided the information.

4. If the provision of the information referred to in paragraph 1 of this article is not required under the legislation of the Contracting Party, the applicant must indicate his or her property and family status in the application.

Article 48

1. A national of either Contracting Party who intends to apply in a court of the other Contracting Party for exemption from legal costs or for free procedural representation may make the application orally or in writing, for incorporation into the record, to the court with jurisdiction for the applicant's place of residence or stay. That court shall transmit the application and the information referred to in article 47 of this Agreement to the competent court of the other Contracting Party.

2. The application referred to in paragraph 1 of this article may be filed simultaneously with a petition or an application to initiate proceedings.

Article 49

A court of one Contracting Party, when imposing an obligation on a party with a domicile or place of residence in the territory of the other Contracting Party to pay legal costs or remedy flaws in a petition or application, shall simultaneously set a time limit of at least one month. The time limit shall begin on the date the relevant notice is served.

Article 50. Time limits

1. If the court of a Contracting Party sets a time limit for a party residing in the territory of the other Contracting Party to complete procedural actions, the postmark of a post office of the Contracting Party from whose territory the required document was sent shall constitute proof of compliance with such time limit.

2. In the case of transfer of court-required payments and advances to the territory of the other Contracting Party, the date on which the funds were deposited into the bank of the Contracting Party in whose territory the party resides shall constitute proof of compliance with the time limits.

3. The consequences of failure to meet time limits set by a court hearing a case shall be determined by the legislation of its State.

SECTION 7. RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGMENTS

Article 51. Recognition of judgments in cases not related to property

1. Final judgments that have been rendered by courts of one of the Contracting Parties in civil cases unrelated to property shall be recognized in the territory of the other Contracting Party without special proceedings, unless the courts of the other Contracting Party have previously rendered a final judgment in the same case or have exclusive jurisdiction under this Agreement or, absent such provision in the Agreement, in accordance with the domestic legislation of that Contracting Party.

2. Judgments that have been rendered in family cases unrelated to property by authorities of one of the Contracting Parties other than courts shall be recognized in the territory of the other Contracting Party in accordance with the provisions of articles 53–55 of this Agreement. Such judgments, however, may be recognized without special recognition proceedings if that is allowed under the legislation of the Contracting Party in whose territory recognition is required.

Recognition and enforcement of judgments

Article 52

1. Under the conditions stipulated by this Agreement, the Contracting Parties shall recognize and enforce in their territories the following judgments rendered in the territory of the other Contracting Party:

- (1) Court judgments in civil cases;
- (2) Court verdicts in criminal cases, with respect to damages for injury caused by a crime.

2. Court judgments within the meaning of paragraph 1 of this article shall also include amicable settlements approved by (concluded by) a court in civil cases relating to property and notarial instruments having the force of a writ under the legislation of the Contracting Party in whose territory they were drawn up, as well as final arbitral awards that have entered into force and are subject to enforcement.

Article 53

Judgments referred to in article 52 of this Agreement shall be subject to recognition and enforcement in the territory of the other Contracting Party if:

(1) Under the legislation of the Contracting Party in whose territory the judgment was rendered, it has entered into force and is subject to enforcement, and, in cases relating to maintenance payments, even if the judgment has not entered into force, it is subject to immediate enforcement;

(2) In accordance with this Agreement or, absent such regulation in the Agreement, in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced, the case does not fall within the exclusive jurisdiction of the authorities of that Contracting Party;

(3) The party was not incapable of defending his or her rights or, in cases of restricted competency, had proper representation, particularly if a party that did not participate in the court proceedings had received a proper summons to appear in court well beforehand;

(4) For the same case between the same parties, no final judgment has been rendered by a court of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced and if proceedings between the same parties were not begun previously in a court of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced;

(5) The judgment of a court of a third State in the same case between the same parties has not been recognized or enforced in the territory of the Contracting Party in which the judgment is to be recognized and enforced;

(6) In the rendering of a judgment in a case in which a law of the other Contracting Party should have been applied, that law was applied, or if the law applied in the case was a law of the Contracting Party whose authority rendered the judgment and was essentially the same as the law of the other Contracting Party.

Article 54

1. An application for recognition and enforcement of a judgment may be submitted directly to a competent court of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced or through the court of first instance that heard the case.

2. The application must be accompanied by:

(1) The judgment or a certified copy thereof along with proof that the judgment has entered into force and is subject to enforcement; in cases relating to maintenance payments, if the judgment has not entered into force, proof that it is subject to enforcement, if that does not follow from the judgment itself;

(2) A document proving that a party against whom a judgment was rendered who did not participate in the court proceedings received the summons to appear in court well in advance and in the proper manner, in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the judgment was rendered; in the case of a party with restricted competency, a document proving that that party was properly represented;

(3) A certified translation of the application, as well as of the documents referred to in paragraph 2, subparagraphs 1 and 2 of this article, in the language of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced.

Article 55. Procedure for recognition and enforcement of judgments

1. For the recognition and enforcement of a judgment, jurisdiction shall be exercised by a court of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced.

2. In recognition and enforcement proceedings, the court shall be limited to establishing whether the conditions stipulated in articles 53 and 54 of this Agreement have been fulfilled.

3. The recognition and enforcement of judgments shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory the judgment is to be recognized and enforced; that requirement shall also apply to the procedures of the application for recognition and enforcement. An application for recognition and enforcement of a judgment must be accompanied by copies of the judgment and its attachments for transmission to participants in the court proceedings.

4. If enforcement has been halted in the territory of the Contracting Party whose court rendered the judgment, the proceedings for the recognition and enforcement of the judgment in the territory of the other Contracting Party shall also be halted. If enforcement is already under way, it shall be halted.

5. In rendering a judgment on the recognition and enforcement of a judgment, the court may require additional clarifications from the parties, as well as clarifications from the court that rendered the judgment.

Enforcement of judgments on costs

Article 56

1. If a party which, on the basis of article 45 of this Agreement, did not make a security deposit to cover the costs of the proceedings is obliged by a final judgment of the court to pay those costs, the competent court of the other Contracting Party shall, upon application by the party with entitlement to costs, authorize, free of charge, the enforcement of a judgment to recover the costs.

2. The costs of proceedings shall be understood also to mean the costs associated with certifying that a judgment has entered into force and with confirming that the judgment is subject to enforcement, as well as the costs of the translation of the application and the required documents.

Article 57

1. A court considering the question of the enforcement of a judgment on costs shall be restricted to establishing that the judgment has entered into force and is subject to enforcement.

2. The application for enforcement of the judgment shall be accompanied by the judgment itself or a certified copy of the part of the judgment establishing the amount of costs, plus proof that the judgment has entered into force and is subject to enforcement, as well as a certified translation of the application and those documents.

3. The court of a Contracting Party in whose territory the costs of proceedings were covered by the State in the form of an advance may request the competent court of the other Contracting Party to recover those costs. That court, in accordance with the law, shall recover those costs, free of charge and transfer the amounts collected to the diplomatic mission or consular post of the other Contracting Party. The provisions of paragraphs 1 and 2, respectively, shall apply.

PART III. CRIMINAL MATTERS

SECTION 1. CRIMINAL PROSECUTION

Article 58. Obligation to prosecute

1. Each Contracting Party undertakes, at the request of the other Contracting Party, to prosecute, in accordance with its own legislation, its own nationals, as well as other persons permanently residing in its territory, who are suspected of having committed a crime in the territory of the requesting Contracting Party.

2. The Contracting Parties may also request prosecution for offences that, under the legislation of the requesting Contracting Party, are regarded as crimes, but under the legislation of the re-requested Contracting Party, are merely administrative misdemeanors.

3. If an act that triggered criminal prosecution gives rise to claims for damages, and such claims have been filed, they shall be considered as part of the criminal case.

4. Each of the Contracting Parties, at the request of the other Contracting Party, undertakes, in accordance with its own legislation, to accept and review materials pertaining to its nationals or persons permanently residing in its territory who are suspected of having committed a criminally punishable act in the territory of the other, requesting Contracting Party, but have not reached the age of criminal responsibility.

Article 59. Request for criminal prosecution

1. A request for criminal prosecution must include the following:

- (1) Name of requesting authority;
- (2) Full name of suspect, nationality, domicile or place of stay and any other information regarding the suspect's identity;
- (3) Description and legal definition of the act in respect of which the request for criminal prosecution is being made, with an indication of the consequences of commission of the act and the damage caused.

2. The following shall accompany the request:

- (1) The text of provisions of criminal law and, if necessary, of other laws of the requesting Contracting Party that are relevant to the criminal prosecution;
- (2) Case files or their certified copies, as well as evidence;
- (3) Claims for damages and, where possible, details on the extent of the damage;
- (4) Requests for prosecution from victims, if required by the legislation of the requesting Contracting Party

Article 60. Transfer of suspects

1. If, at the time a request for criminal prosecution is made, the suspect is under arrest in the territory of the requesting Contracting Party, the suspect must be transferred to the requested Contracting Party.

2. If, at the time a request for criminal prosecution is made, the suspect is at large in the territory of the requesting Contracting Party, that Party must, in accordance with its legislation, take measures to return the suspect to the requested Contracting Party.

Article 61. Notification of outcome of criminal prosecution

The requested Contracting Party must notify the requesting Contracting Party of the final judgment in a case. A copy of the judgment must be sent to the requesting Contracting Party upon request.

Article 62. Consequences of the initiation of criminal prosecution

After the initiation of a criminal prosecution, the competent authorities of the requesting Contracting Party may not conduct proceedings against the same person for the same act unless, in the request for criminal prosecution, the requesting Contracting Party stipulated that it could resume proceedings in the event that it was notified by the requested Contracting Party of a refusal to initiate, or the termination of, proceedings.

SECTION 2. EXTRADITION FOR CRIMINAL PROSECUTION OR FOR THE ENFORCEMENT OF A VERDICT

Extradition of individuals

Article 63

1. The Contracting Parties shall, upon request, in accordance with the provisions of this Agreement, extradite persons located in their territory, for the purpose of criminal prosecution or the enforcement of a verdict.

2. Extradition for the purpose of criminal prosecution shall be effected for acts that, under the laws of both Contracting Parties, are crimes and are punishable by imprisonment for a period of more than one year or by a heavier penalty.

3. Extradition for the enforcement of a verdict shall be effected for acts that, under the laws of both Contracting Parties, are crimes, provided that the person whose extradition is requested was sentenced to imprisonment for a period of at least six months or to a heavier penalty.

Article 64

1. Extradition shall not take place if:

(1) The person whose extradition is requested is a national of the requested Contracting Party;

(2) Criminal prosecution or the enforcement of a verdict under the legislation of the requested Contracting Party is not permitted as a result of expiry of the statute of limitations or on other lawful grounds;

(3) In the territory of the requested Contracting Party, a final verdict has already been rendered in respect of the person whose extradition is being requested for the same criminal act or an order to terminate the case has been issued;

(4) Criminal prosecution has been initiated by a private party;

(5) Extradition is prohibited under the legislation of the requested Contracting Party.

2. Extradition may be denied if:

(1) The crime was committed in the territory of the requested Contracting Party;

(2) In the territory of the requested Contracting Party, criminal proceedings are under way against a person whose extradition is being requested for the same criminal act.

3. If extradition is not carried out, the requested Contracting Party must notify the requesting Contracting Party thereof and indicate the grounds for denial.

Article 65. Demand for extradition

1. A demand for extradition must include the following:

(1) Name of the requesting authority;

(2) Full name of the person in respect of whom the demand for extradition was sent; information on nationality and domicile or place of stay; other information regarding identity; and, where possible, description of physical appearance, along with photographs and fingerprints;

(3) Description of the act committed and its legal definition;

(4) Data on the extent of physical damage caused.

2. A demand for extradition for the purpose of criminal prosecution must be accompanied by a certified copy of the arrest warrant with a description of the criminal act, as well as the text of the law pertaining to the act committed by the person whose extradition is being requested.

3. A demand for extradition for the purpose of enforcement of a verdict must be accompanied by a certified copy of the final verdict and the text of the law which served as the basis for the verdict.

If the convicted person has begun serving a sentence, the time already served must be indicated.

Article 66. Additional information in connection with a demand for extradition

If the information received is insufficient for reaching a decision regarding extradition, the requested Contracting Party may ask for additional information and set a time limit of one month for its provision. That period may be extended if there are valid reasons to do so.

Arrest pending extradition

Article 67

Upon receipt of a demand for extradition, the requested Contracting Party must, in accordance with its legislation, take immediate measures to arrest the person whose extradition is being requested, except in cases in which extradition is not permitted under this Agreement.

Article 68

1. In urgent cases, the person whose extradition is being requested may be arrested before receipt of the demand for extradition if the requesting Contracting Party makes a specific request, citing the arrest warrant or the final verdict that serves as the basis for the demand for extradition. The request for arrest may be sent by mail, telegraph, fax or other means.

2. The competent judicial authorities of each of the Contracting Parties may decide to arrest a person in their territory without having received the request referred to in paragraph 1 of this article if there are sufficient grounds to suspect that the person committed an extraditable crime in the territory of the other Contracting Party.

3. Notification of arrests made in accordance with paragraphs 1 and 2 of this article shall be sent to the other Contracting Party without delay.

Article 69. Release of arrested person

1. The Contracting Party to which a demand for extradition has been sent may release a person who has been arrested in accordance with article 67 of this Agreement if additional information that this Contracting Party has requested does not arrive within the time limit stipulated in article 66 of this Agreement.

2. A person who has been arrested in accordance with article 68, paragraphs 1 and 2 of this Agreement shall be released if the demand for extradition does not arrive within one month from the date on which the other Contracting Party was notified of the arrest.

Article 70. Postponement of extradition

If a person whose extradition is requested is under criminal prosecution for or has been convicted of another crime in the territory of the requested Contracting Party, extradition may be postponed until the completion of the criminal proceedings or the remission or completion of the sentence.

Article 71. Temporary extradition

1. If postponement of the extradition provided for in article 70 of this Agreement could result in the expiration of the statute of limitations for criminal prosecution or could seriously prejudice the proceedings in the case, the person whose extradition is sought may be extradited temporarily on the basis of a valid request.

2. A person who has been temporarily extradited must be returned without delay upon completion of the proceedings for the purpose of which the person was extradited, but no later than three months from the date of temporary extradition. In valid cases, that period may be extended by the requested Contracting Party.

Article 72. Conflicting demands for extradition

If several States demand the extradition of one and the same person, the requested Contracting Party shall be entitled to decide to which State to extradite that person. Such a decision shall take into account all relevant circumstances, particularly the nationality of the person and the location and nature of the crime.

Article 73. Limits to the prosecution of extradited persons

1. An extradited person may not, without the consent of the Contracting Party that extradited him, be prosecuted or punished, or surrendered to a third State, for a crime other than that for which extradition took place which was committed before the extradition.

2. The consent of the extraditing Contracting Party shall not be required if:

(1) The extradited person, within one month from the date of completion of criminal proceedings or the completion of the sentence, failed to leave the territory of the requesting Contracting Party; that period shall not include time during which the extradited person was unable to leave the territory of the requesting Contracting Party as a result of unavoidable circumstances;

(2) The extradited person left the territory of the requesting Contracting Party, but voluntarily returned to that territory.

Article 74. Transfer

The requested Contracting Party must inform the requesting Contracting Party of the place and date of transfer. If the requesting Contracting Party fails to accept the person to be transferred within 15 days from the date set for the transfer, that person may be released.

Article 75. Re-extradition

If an extradited person has somehow evaded prosecution or punishment and has returned to the territory of the requested Contracting Party, that person must be extradited on the basis of a demand re-filed without transmittal of the documents specified in article 65 of this Agreement.

Article 76. Notification of outcome of criminal proceedings

The requesting Contracting Party shall, without delay, inform the requested Contracting Party of the outcome of the criminal proceedings against the extradited person and, upon request, shall send a copy of the final judgment in the case.

Article 77. Conveyance in transit

1. Each of the Contracting Parties, at the request of the other Contracting Party, shall authorize conveyance in transit through its territory of persons extradited by a third State to the requesting Contracting Party. The requested Contracting Party may deny authorization if, in accordance with this Agreement, there is no obligation to extradite.

2. Requests for conveyance in transit shall be transmitted and considered in the same manner as demands for extradition.

3. The requested Contracting Party shall ensure conveyance in transit in whatever way it finds most convenient.

Article 78. Costs of extradition and conveyance in transit

The costs of extradition shall be borne by the Contracting Party in whose territory they arise. The costs of conveyance in transit shall be borne by the requesting Contracting Party.

SECTION 3. SPECIAL PROVISIONS WITH RESPECT TO LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

Article 79. Temporary transfer of imprisoned persons

1. If the need arises to question as a witness a person imprisoned in the territory of the requested Contracting Party, the competent authorities of that Party shall order that person's delivery to the territory of the requesting Contracting Party. The person shall remain in custody and shall be re-turned immediately after the questioning.

2. If the need arises to question as a witness a person imprisoned in the territory of a third State, the competent authorities of the requested Contracting Party shall authorize the prisoner's conveyance in transit through the territory of its State.

Article 80. Delivery of items

1. The competent authorities of the Contracting Parties undertake to deliver to each other, upon request, items that were used for the commission of a crime; items obtained as a result of a crime or received by means of exchange or as payment for a crime; and other items serving as material evidence in a criminal proceeding that is under way in the territory of the requesting Contracting Party.

Items shall be understood to include money and securities.

2. The requested Contracting Party may temporarily postpone delivery of items or deliver them for a limited time if they are needed in another criminal proceeding.

3. The rights of third parties to items delivered to the other Contracting Party shall remain inviolable. After the conclusion of a criminal proceeding, such items shall be returned to the Contracting Party that delivered them or, with the Contracting Party's consent, directly to the parties to whom they belong.

4. When items are delivered in accordance with this article, the provisions of the legislation of the Contracting Parties restricting the import and export of such items shall not apply.

5. If there is agreement to extradite a person for criminal prosecution, delivery of items shall take place, where possible, at the same time as delivery of the person. Such items shall also be delivered when extradition of a person which has been agreed upon cannot be effected because that person has died or has escaped.

Article 81. Presence of representatives of Contracting Parties when legal assistance is being rendered

Representatives of one Contracting Party may, with the consent of the central authority of the other Contracting Party, be present when instructions for rendering legal assistance are being executed.

Article 82. Notification of verdicts and other information

1. The Contracting Parties shall notify each other of verdicts that have entered into force and were rendered by courts of one Contracting Party with respect to nationals of the other Contracting Party.

2. The Contracting Parties, on the basis of a valid request, shall transmit to each other information on a person's criminal record and on verdicts that have entered into force and were rendered by courts of one Contracting Party with respect to persons who are not nationals of the re-requesting Contracting Party, if those persons are being criminally prosecuted in the territory of the requesting Contracting Party.

3. The Contracting Parties, upon request, shall provide each other, where possible, the finger-prints of the persons referred to in paragraphs 1 and 2 of this article.

Article 83. Information on records of prior convictions

The Contracting Parties, upon a request which is justified by the objectives of a criminal prosecution, shall transmit to each other information on records of prior convictions of nationals of the other Contracting Party, as well as information on subsequent judgments involving such convictions, if that information needs to be taken into consideration in accordance with the legislation of the requested Contracting Party.

Article 84. Use of information provided

Information made available in accordance with articles 82 and 83 of this Agreement may be used solely for the purposes for which it was provided and may not be transferred to a third State without the consent of the Contracting Party that provided the information.

SECTION 4. TRANSFER OF PERSONS SENTENCED TO IMPRISONMENT, IN ORDER TO SERVE THEIR SENTENCES

General provisions

Article 85

1. In accordance with the provisions of this section, the Contracting Parties undertake to transfer to each other persons who have been sentenced to imprisonment by a court of one Contracting Party (hereinafter referred to as the “sentencing State”) and are nationals of the other Contracting Party to the State of their nationality (hereinafter, the “enforcing State”) to serve their sentences.

2. This section shall apply equally to persons permanently residing in the territory of the enforcing State.

Article 86

A proposal to transfer a convicted person for the purpose of serving a sentence may originate either from the sentencing State or from the enforcing State.

Article 87. Rights of convicted persons

1. A convicted person and his or her representative or close relatives (spouse, parents, children, adoptive parents, adopted children, siblings, grandparents and grandchildren) shall be entitled to request the competent authorities of either of the Contracting Parties to consider petitioning for a transfer.

2. The competent authorities of the sentencing State shall inform the convicted person of that person’s right as indicated in paragraph 1 of this article and of the legal consequences of a transfer.

Article 88. Method of communication

On matters to which this section applies, the parties shall communicate with each other through the Procurator-General's Office of the Russian Federation, for the Russian Federation, and through the Ministry of Justice of the Republic of Poland, for the Republic of Poland.

Article 89. Request for transfer

1. A request for transfer shall be made in writing.

2. A request made to the sentencing State shall be accompanied by the following:

(1) Certified copies of the verdict to be enforced and of the rulings of higher courts, should they exist, as well as the document on the entry into force of the verdict;

(2) Text of the articles of the law on the basis of which the person was sentenced to imprisonment;

(3) Document containing information on the portion of the sentence already served and on the portion left to be served;

(4) Document on the fulfilment of any additional sentence that may have been imposed;

(5) Document on consent to the transfer, signed by the convicted person or, in the case specified in article 90, paragraph 2 of this Agreement, that person's representative;

(6) Document confirming the nationality or permanent place of residence, if the latter exists;

(7) Other documents that could be of importance to resolving the matter of the transfer.

3. A request made to the enforcing State shall be accompanied by the following:

(1) Document confirming the nationality or permanent place of residence of the convicted person;

(2) Text of the articles of the law which demonstrate that the acts for which the person was sentenced to a prison term are also a crime in the enforcing State.

In the event of consent to the transfer, the sentencing State shall include with the notification of its own consent the documents referred to in paragraph 2, subparagraphs 1-5 of this article.

4. Either of the Contracting Parties may ask for the documents indicated in paragraphs 2 and 3 of this article before requesting a transfer or before taking a decision on a transfer.

5. The requests or decisions made by the sentencing State or the enforcing State shall be communicated in writing to the convicted person or, in the case specified in article 90, paragraph 2 of this Agreement, that person's legal representative.

Article 90. Conditions of transfer

In accordance with the provisions of this section, the transfer of a convicted person shall take place if:

(1) The verdict has entered into force and the unserved portion of the prison term is at least six months;

(2) Consent to the transfer has been expressed by the convicted person or, if that person is unable to properly express such consent, by his or her legal representative;

(3) The act for which the person was sentenced is also a crime under the legislation of the enforcing State, or would be, were it committed in the territory of the enforcing State;

(4) The statute of limitations has not expired for the enforcement of the verdict under the legislation of one of the Contracting Parties;

(5) The verdict was not rendered in absentia;

(6) The person was not convicted or acquitted of that same act, nor was any such case terminated, in the enforcing State;

(7) In the opinion of the requested Contracting Party, the transfer will neither prejudice the sovereignty, security, public order or other vital interests nor contravene the fundamental principles of the law or the international obligations of that Contracting Party.

Article 91. Transfer

In the event that consent is given for a transfer, the competent authorities of the Contracting Parties shall determine the time, place and method of the transfer of the convicted person and, if necessary, shall coordinate the issue of transit with the States concerned.

Article 92. Enforcement of the verdict

1. If a verdict is accepted for enforcement, the court of the enforcing State shall determine the punishment to be enforced in the form of imprisonment for the period specified in the judgment of the court of the sentencing State.

2. The portion of the sentence that the convicted person has served in the sentencing State shall be counted against the term of imprisonment determined by the enforcing State.

3. If, under the legislation of the enforcing State, the maximum length of imprisonment for a given crime is less than that assigned under the verdict, the court of the enforcing State shall determine the maximum length of imprisonment envisaged by the legislation of that State for the commission of that act.

4. If, under the legislation of the enforcing State, imprisonment is not envisaged as punishment for a given crime, the court of the enforcing State shall, in accordance with the legislation of its State, stipulate the punishment that best corresponds to the punishment imposed under the verdict.

5. Following acceptance of a verdict for enforcement by the enforcing State, a convicted person may not, under any circumstances, be placed in conditions that are worse than those in which such person would have been had he or she served the sentence in the sentencing State.

6. The provisions of the preceding paragraphs shall also apply in determining and enforcing additional punishment. Additional punishment imposed under a verdict, if it has not been carried out, shall be determined by the court of the enforcing State, if such punishment for a given crime is envisaged under the legislation of that State.

Article 93. Notification of consideration of application

The enforcing State shall inform the sentencing State as expeditiously as possible of the extent to which an application to accept a verdict for enforcement has been fulfilled. A full or partial denial must include justification.

Article 94. Conditions and procedure for enforcing a verdict

The conditions and procedure for enforcing a verdict shall be determined by the legislation of the enforcing State.

Article 95. Guarantees to the convicted person

A convicted person who has been transferred to the enforcing State to serve a sentence may not be criminally prosecuted in that State for the same criminal act, except in cases in which the

verdict in the case has been vacated and a new investigation and court proceedings have been called for.

Article 96. Pardon and amnesty

1. A convicted person may be pardoned in the enforcing State. The sentencing State may request the enforcing State to issue a pardon.

2. The enforcing State shall grant the convicted person amnesty, which shall be announced both in the enforcing State and in the sentencing State.

Article 97. Review of a verdict

1. Review of a verdict in respect of a convicted person transferred to the enforcing State to serve a sentence may be performed solely by a court of the sentencing State. The sentencing State shall, without delay, inform the enforcing State of any change in the enforcement of the verdict.

2. The enforcing State shall, without delay, terminate the serving of a sentence upon receiving from the sentencing State notification of a judgment to the effect that a sentence no longer needs to be served.

3. If, after a convicted person is transferred to serve a sentence, the verdict in the sentencing State is vacated and a new investigation or judicial proceeding is called for, a copy of the relevant judgment, as well as other materials needed for the new hearing, shall be sent to the enforcing State in order to address the question of prosecuting the person under the legislation of that State.

Article 98. Notification of enforcement of a verdict

The enforcing State shall notify the sentencing State:

- (1) When the convicted person has completed the sentence;
- (2) If the convicted person has escaped or is otherwise avoiding serving the sentence;
- (3) In the event that the sentencing State enquires about the progress of enforcement of a verdict.

Article 99. Legal consequences of enforcement of a verdict

For a convicted person transferred to the enforcing State to serve a sentence, the same legal consequences shall arise as those that arise for persons convicted in that State for the commission of the same act.

Article 100. Costs of enforcement of a verdict

The costs associated with the transfer of a convicted person and with the serving of a sentence shall be borne by the Contracting Party in whose territory those costs arise.

Article 101. Time frame of validity

The provisions of this section shall also apply to persons convicted before the entry into force of this Agreement.

PART FOUR. FINAL PROVISIONS

Article 102

This Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under other international treaties to which they are party.

Article 103

Any disputes that arise in connection with the interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be settled by means of joint consultations.

Article 104

This Agreement is subject to ratification and shall enter into force 60 days from the date of exchange of instruments of ratification. The exchange of instruments of ratification shall take place in Moscow.

Article 105

This Agreement is concluded for a period of five years. The Agreement shall be automatically extended for further five-year periods, unless one of the Contracting Parties informs the other Contracting Party in writing six months before expiry of a given five-year period of its intention to terminate the Agreement.

Article 106

1. The Agreement between the Polish People's Republic and the Union of Soviet Socialist Re-publics concerning legal assistance and legal relationships in civil, family and criminal cases, signed in Warsaw on 28 December 1957, shall cease to have effect in the relations between the Contracting Parties as of the date on which this Agreement enters into force.

2. The termination of the Agreement referred to in paragraph 1 of this article shall not deprive of legal force decisions made by the authorities of either Contracting Party that have been recognized and are being implemented in the territory of the other Contracting Party on the basis of this Agreement.

DONE at Warsaw on 16 September 1996, in two originals, each in the Polish and Russian languages, both texts being equally authentic.

For the Republic of Poland:

LESZEK KUBICKI

For the Russian Federation:

WALIENTIN ALEKSIEJEWICZ KOWALIEW